

The background of the page is a blurred photograph of a combine harvester working in a golden field. The harvester is positioned in the middle ground, moving from left to right. The foreground is filled with the golden stalks of the crop, which are slightly out of focus. The sky is a pale, overcast grey.

Toimintakertomus 2019
MTK-Pirkanmaa

Liiton toimisto

Käyntiosoite Näsilinnankatu 48 E
Postiosoite PL 97, 33101 TRE

Puhelin 020 413 3462
Sähköposti etunimi.sukunimi@mtk.fi

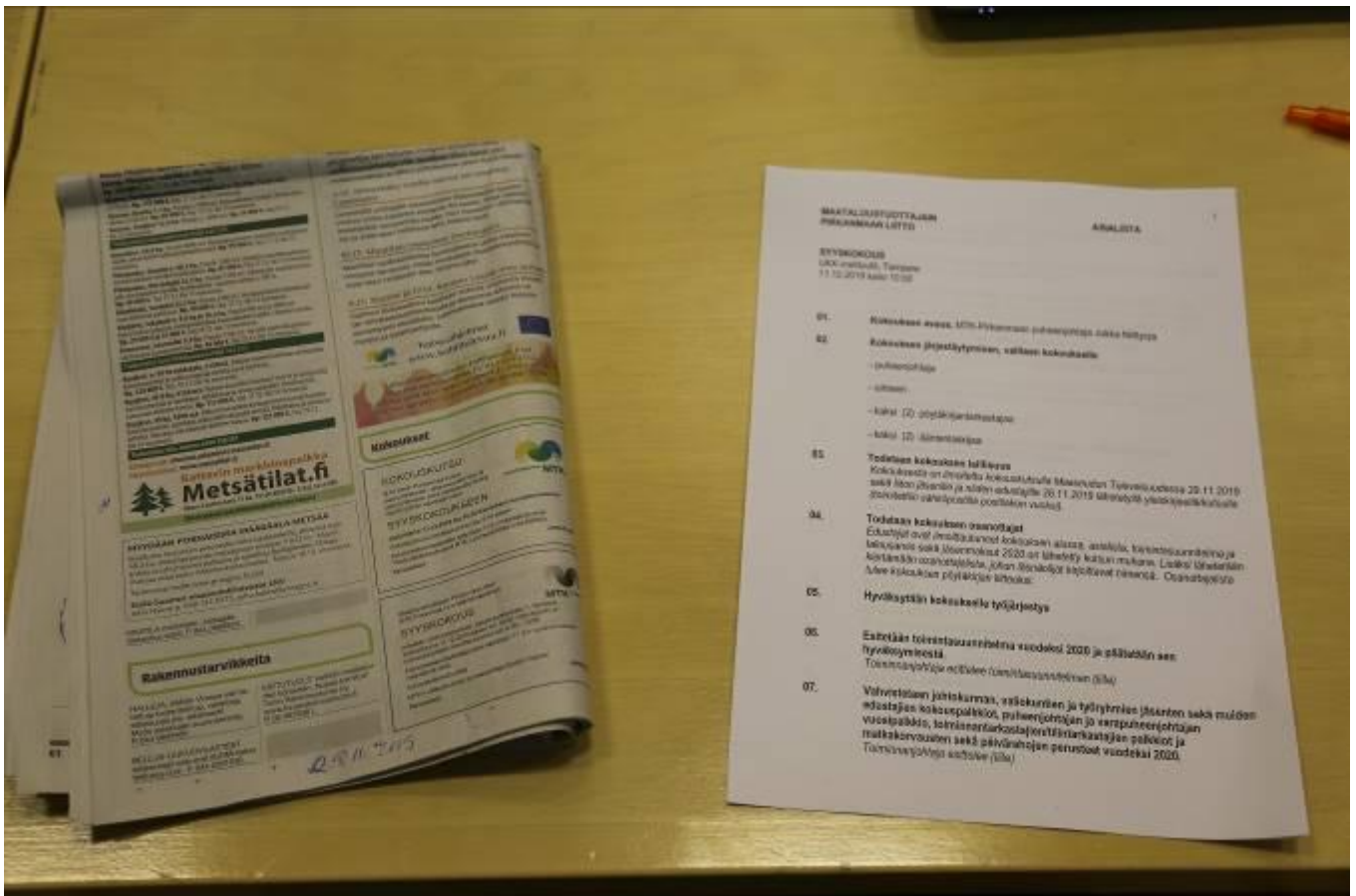
puheenjohtajat 2020

puheenjohtaja
maaseutuyrittäjä Jukka Niittyoja
Ylöjärvi (Viljakkalan mty)

varapuheenjohtaja
maanviljelijä Esko Yli-Pärri
Tampere (Teiskon mty)

MTK-Pirkanmaan TOIMINTAKERTOMUS 2019

Puheenjohtajan tervehdys	4
Liiton toiminta yleistä.....	6
Liiton kokoukset 2019	8
Tiedotus ja viestintä.....	15
Valiokuntien ja työryhmien kokoukset.....	21
Kuukausittainen toiminta	32
Lausunnot ja esitykset sekä blogit	34
Muu toiminta.....	34
Toimintasuunnitelma 2020.....	35
Maankäyttö- ja ympäristö sekä luonnonvarapolitiikka.....	36
Liiton toimisto	37
Yhdistysten toiminta.....	38
Liiton talous 2019.....	39
Voimaa Farmarille -hanke.....	46
Maaseudun Tukihenkilöverkko	48

Puheenjohtajan tervehdys

Tätä kirjoittaessani on parisen kuukautta kulunut vapaaehtoisessa korona-karanteenissa. Huoli riskiryhmään kuuluvista läheisistä ja oman yritystoiminnan varmistaminen on ollut nyt päällimmäisenä. MTK- Pirkanmaan vuoden 2020 kevätkokous on päätetty siirtää- se kuitenkin pidetään sopivana ajankohtana, osallistujien terveys huomioiden. Tämäkin toimintakertomus on sitten jaossa, kun kokouksen aika tulee. MTK-Pirkanmaan alue on hyvässä asemassa, sillä täällä on VAP-viljelijöiden koulutus pitkällä ja yhdessä viranomaisten kanssa on pystytty valmistautumaan pandemiaan. Alueen viljelypäälliköillä on luettelot mahdollisista urakoitsijoista, jotka pystyvät antamaan naapuriapua. Samoin on myös muistutettu viljelijöitä siitä, että suunnitelmat ja tiedot

tuotantotarvikkeista pitää löytyä myös kirjallisessa muodossa.

Vuosi 2019 jäänee muistiin eduskunta-vaaleista ja hallituksista, joita mahtui viime vuoteen peräti 5 kpl. Edunvalvonnan kannalta MTK oli haastavassa tilanteessa, sillä meille tärkeitä lakialoitteita yritettiin saada maaliin ennen vaaleja. Myös uuteen hallitusohjelmaan piti yrittää vaikuttaa meille tärkeisiin asioihin. Osassa asioista onnistuttiin, osassa ei, parhaalla mahdollisella tavalla. Päästötavoitteet siis päästöjen vähentäminen kirjattiin hallitusohjelmaan varmaan moneen kertaan. Keinoista ei tainnut hallituspohjalla yhtä mieltä, sen suuntaisia ulostuloja on hallituksen riveistä kuulunut. Meille on tärkeää, että omistamamme hiilinielut

ymmärretään meidän aikaansaannokseksi, eikä niitä sosialisoida yhteisen hyvän nimissä.

Mielenkiitoinen aikajakso oli vuosi 2019 siinäkin mielessä, että toiminnanjohtajamme Visa Merikoski hoiti osa-aikaisena myös MTK-Satakunnan toiminnanjohtajan hommat. Visan hoitaessa kahden liiton asioita, joutui muu toimiston väki varmasti joskus venymään. Kokonaisuudessaan uskon asian olevan hyvinkin hedelmällinen kokeilu. Yhteiskokoukset ja muukin yhteistyö kahden liiton välillä ja hyvien käytänteiden vaihto ovat asioita, joissa mentiin varmasti aimo harppaus eteenpäin. Sähköisten yhteysvälineiden käyttö on ollut liitossamme todella hyvällä mallilla, niin toimihenkilöiden kuin luottamusmiesten osalta. Hyvä valmius ja asian tutuus on korostunut nyt korona-aikana, kun kaikki koulutus ja infot on toteutettu verkossa.

Yksi kesken jääneistä lakialoitteista oli lunastuslain saaminen nykyaikaiseksi. Varsinkin Pirkanmaalla ovat monet kunnat noudattaneet kuntaliiton suositusta hankkia raakamaata puoli-ilmaiseksi kaavoituksen reserviin. Aitoja neuvotteluja ei maanomistajien kanssa käydä, vaan uhkana on pakkolunastus. Samoin kaavoitussuunnitelmien perusteettomilla venyttämällä saa kaavoitusmonopolin omistava taho paikallisen kehityksen pysäyttämään.

Viljakaupan toimimattomuus konkretisoitui jälleen syksyllä satokauden päätteeksi. Rukiin alhaisen hinnan voi jotenkin ymmärtää, kun sato oli kaksinkertainen vuositaiseen tarpeeseen nähden. Tätäkään ei voi hyväksyä, kun muistissa on jatkuva teollisuuden toive kotimaisesta raaka-aineesta. Lopputuotteessa rukiin osuus on kuitenkin häviävän pieni. Muiden viljojen osalta on teollisuus näyttänyt todellisen

karvansa, omien varastojen täytyttyä ei vienti ole kiinnostanut lainkaan. Hinnat ovat laahanneet jäljessä Matif-hintoja paljon vientikustannuksia enemmän. Kotieläintilat, jotka joutuvat ostamaan viljaa, ovat sitä saaneet sopuhintaan. Rehujen hinnassa ei alhainen viljan hinta ole näkynyt. MTK on aktivoinut viljelijöitä löytämään viljalle markkinoita Viljatorin kautta ja järjestämällä koulutuksia. Tämä ei kuitenkaan riitä, sillä viljaa on saatava vietyä maasta ennen seuraavaa satokautta.

Maitomarkkinat ovat olleet koko EU:n alueella käytännössä sekaisin, kuitenkin Suomen sinnitellessä hieman EU:n keskihintaa paremmin maksavana. Vaikka Pirkanmaallakin on maidontuottajien määrä vähentynyt, on maitomäärä pysynyt lähes samalla tasolla. On hienoa, että maauskoa maidontuotantoon löytyy myös täältä.

Sianlihan vientilupa aukesi pitkän odotuksen jälkeen Kiinaan ja onkin toivottavaa, että laadukkaille suomalaisille elintarvikkeille löytyy uusia vientikanavia. Jos kotimaan laatutavarasta ei täällä saada riittävää hintaa, on parempi etsiä sille markkinakanava ulkomailta. Sikojen ASF Kiinassa vauhditti sianlihan vientiä Kiinaan, mutta samalla se vaanii aivan rajojemme lähistöllä. Kampanja villikojen metsästämiseen onkin erittäin tärkeässä roolissa ja kannan kasvu täytyy saada pienentymään nopeasti. ASF löytyminen Suomesta olisikin kuolinisku maamme sikataloudelle.

Suomalaisen kaupan asema ja rooli neuvotteluissa teollisuuden kanssa on ollut saneleva ja sama on tapahtunut myös suoraan kaupan kanssa neuvotteleville viljelijöille. Tähän on tulossa muutos mihin MTK on ollut vahvasti vaikuttamassa. Elintarvikemarkkinavaltuutettu on aloittanut työnsä, laki lihan alkuperän

ilmoittamiseksi on astunut voimaan ja EU:ssa on hyväksytty direktiivi hyvän kauppatavan käytännöistä. Paljon on saatu aikaan, mutta paljon on vielä tehtävänä. Tuntuu jotenkin absurdilta, että ravintolat napisevat lihan alkuperämaan ilmoittamisesta, kun samanaikaisesti viljelijän täytyy tietää kaikki mahdollinen tuottamansa tuotteen alkuperästä.

Alueemme eteläosa on paininut pitkään peuraongelman kanssa ja nyt tilanne on suorastaan räjähtänyt käsiin. Kannan kasvu on ollut holtiton ja nyt se on saatava kuriin. Vuosittaisilla haetuilla lupamäärillä ei kantaa saada aisoihin ja nyt on otettava rajut keinot käyttöön. Pirkanmaan alueellinen metsävaliokunta otti riista-asiat agendalleen ja niistä on keskusteltu useammassa kokouksessa. Valiokunta teki asiasta kannanoton ja se on julkaistiin Maaseudun Tulevaisuudessa. Yhteistyötä metsästäjien kanssa on lisätävä ja hirvien ja peurojen kannat on saatava kestäväälle tasolle.

Hautasimme vuoden lopussa haikein mielin TOPI-hankkeemme, mutta uusi ja uljaampi Farmarin Teematieto-hanke jatkaa hanketyötä. Kiitoksia TOPI:lle ja tervetuloa Farmarin Teematieto! Ainakin näin Koronakevättä ajatellen, ei olisi voinut olla osuvampi hankesuunnitelma. Tehdään tietoiskuja ja koulutuksia verkkoon, josta ne voi oman aikataulun puitteissa käydä katsomassa. Toivotaan uudelle hankkeelle menestystä ja näkyvyyttä Pirkanmaalla.

Hyvinvointihankkeemme Voimaa Farmarille on pyörinyt täydellä painolla ja paljon ovat Maija ja Maria tehneet pirkanmaalaisten viljelijöiden jaksamisen eteen. Jaksaminen maataloilla on edelleenkin koetuksella ja varmasti korona-karanteeni lisää vielä haasteita jaksamiseen keväällä 2020.

Jukka Niittyoja

Liiton toiminta yleistä

MTK-Pirkanmaan vuoden 2019 toiminnan pysyy tiivistämään seuraaviin keskeisiin asioihin tapahtumiin: Viljelijöiden jaksaminen, järjestö/jäsenmaksu-uudistuksen valmistelu ja jossain määrin toimintaan vaikutti yhteistyö MTK-Satakuntaan, jonka toiminnanjohtajan sijaisena liiton toiminnanjohtaja Visa Merikoski toimi oman toimensa ohella.

Kasvukausi oli normaali. Pirkanmaankin sisällä on kuitenkin isoja - joku saattoi saada ennätys sadon, toisella tilalla saattoi sato olla huono. Tämä on kuitenkin normaalia vuosivaihtelua.

MTK:n järjestö elää suurta murrosta. Valiokuntatyöskentely on uudistettu - keskeisenä tavoitteena on ollut lisätä kentän ja järjestön vuorovaikutusta uusilla sähköisillä työskentelytavoilla. Järjestön rahoitus eli jäsenmaksukannon periaatteet ovat olleet samanlaiset huomattavan kauan - pelto- ja metsähehtaareihin perustuva jäsenmaksu saattaa olla reilusti yli 60-vuotias. Nykyinen järjestely kestää huonosti rakennemuutosta ja MTK:n valtuuskunta käynnistikin järjestö-/jäsenmaksu-uudistuksen vuoden 2017

aikana. Ehkä kaikkein keskeisin periaate tässä on tasata vastuuta ”saamatta jääneestä jäsenmaksueurosta”. Nykyisin vastuu tästä on vain paikallisyhdistyksellä. Uudistusta on valmisteltu pala kerrallaan ja sitä on käsitelty niin yhdistyksissä kuin liitossakin. Toimintavuoden aikana MTK:n valtuuskunta toteutti uudistukseen liittyvät päätökset. Ne toimeenpannaan liitoissa ja yhdistyksissä vuoden 2020 aikana.

Liiton johtokunta on omalta osaltaan ottanut sähköiset työvälineet rohkeasti käyttöön. Kousumateriaalit löytyvät MTK:n intranetista eli Tuvasta.

Ilmasto- ja kiertotalous on ollut tulossa vahvasti mukaan eri yhteiskunnallisiin toimintoihin. Maa- ja metsätaloudella on tässä paljon mahdollisuuksia mutta vielä on paljon myös vastuksia voitettava, jotta tällä olisi taloudellista merkitystä MTK:n jäsenille.

Liiton kokoukset 2019

Kevätkokous 9.4.2019 Tampere, UKK-instituutti

Kokouksen avasi MTK-Pirkanmaan puheenjohtaja Jukka Niittyoja. Arvoisat MTK-Pirkanmaan kevätkokouksen osallistujat, Hyvät naiset ja miehet! Jälleen olemme valmistautumassa uuteen kasvukauteen. Toivottavasti kaikki saivat jätettyä veroilmoituksensa ajoissa. Uudet muuttuneet lomakkeet ja myöhempi mahdollinen jättöpäivä aiheutti varmasti monille päänvaivaa. Muutamasta myöhässä jätetystä lomakkeesta olen kuullut, mutta ainakin Maaseudun Tulevaisuus on hyvin informoinut veroasioista. Kuiva kasvukausi aiheutti monille karjataloille ongelmia riittävän rehun saamisessa. Samoin kuiva sää verotti viljojen satoa. Onneksi puinti- ja kuivausaikana sää jatkui samanlaisena ja säästimme kuivauskustannuksissa. Seuraavan kasvukauden säästä ja kasvukaudesta riippuu paljon, saammeko tilatasolla tuotettua riittävästi satoa kohtuullisilla tuotantopanoksilla. Viljelysuunnitelmat pitää nyt miettiä erityisen tarkasti, samoin se mihin ja milloin satomme myymme.

Kaikki keinot tilatasolla on nyt otettava käyttöön, että emme ainakaan omalta osaltamme pilaa mahdollisuuksiamme kannattavuutemme suhteen. Kaikenlainen yhteistyö tilojen välillä on suotavaa ja kannustankin teitä etsimään uudenlaisia näkökulmia tilojen taloudelliseen hoitamiseen. Uuden ohjelmakauden alku hämmöttää ja vanhakin vetee viimeisiään melkoisessa rahoitustarpeessa. Monet ovatkin asian tiedostaneet, ja on onneksi kantautunut tietoja, että uusia vuokrasopimuksia on solmittu alemmin vuokrahinnoin kuin entisiä. Vaaleista on puhuttu viime aikoina enemmän kuin miesmuistiin. Ehdokkaat ovat jalkautuneet turuille ja toreille. Vastanneet kymmeneen vaalikoneisiin ja ovat aktiivisia somessa. Vaalipaneeleja on järjestetty useita, ja samoin me pääsemme tänään kuulemaan ehdokkaiden mielipiteitä ja kantoja meitä kiinnostavista asioista. Ilmastoasia on ollut merkittävässä asemassa keskusteluissa. Mutta maa- ja metsätaloutta on niissä sivuttu lähinnä sitä, miten paljon päästöjä maidon- ja lihantuotannosta on. Vain päästömme otetaan huomioon, ei sitä miten paljon pelloilta hyvin kasvaneen sadon mukana hiiltä poistuu, tai miten kasvavat met-

sämme sitovat hiiltä. Tässä keskustelussa meidän pitää sinnikkäästi olla mukana ja huolehtia myös siitä millaisia kirjauksia tulevaan hallitusohjelmaan tulee. Emme saa missään tapauksessa joutua epärealististen esitysten maksumiehiksi. Pikeminkin meidän tulisi saada korvaus tekemästämme työstä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Maatalouden erittäin huono kannattavuus on vaalikeskusteluissa ohitettu lähes täysin, eikä selviä kannanottoja maatalouden ja maaseudun puolesta löydy monenkaan puolueen ohjelmista. Tulevassa hallitusohjelmassa on löydettävä selviä toimenpiteitä, miten maa- ja metsätalous nostetaan sille kuuluvaan arvoonsa.

Hallituksen eroon päättyneellä hallituskaudella MTK onnistui useissa asioissa, mutta monta asiaa jäi myös tulevalla hallituskaudella päätettäväksi. Osa asioista, joissa onnistuimme, on sellaisia, joita on vaalikeskusteluissa esitetty lopetettaviksi tai nostettu uudelleen käytettäväksi kurjistamaan maataloutta. Tästä esimerkkinä esimerkiksi yrittäjävähennys, joka on tuonut 38 M€ toimialallem-

me. Sitä on ainakin Demarit SAK:n tukema ollut poistamassa. Tämä vähennys on ollut merkittävä ja on tuonut paljon kaivattuja lisäeuroja laskujen maksuun.

Toinen ikuisuusaihe on kiinteistöveron ulottaminen pelloille ja metsiin, se on ehdottomasti meille torjuttava esitys. Samoin kiinteistöveropohjan laajentaminen. Tämän MTK torppasi edellisen hallituksen aikana. Valmistelu tapahtui salassa VM:n toimesta ja onneksi olimme ajoissa hereillä ja näin saimme sen estettyä. Varsinkin kun näin merkittävää asiaa ei ollut edes kirjattu hallitusohjelmaan. Toivoisinkin, että poukkoileva politiikka alalla, jossa kvartaali on 25 vuotta, lopetettaisiin. Miten me voimme tehdä suunnitelmia tai investointeja tilanteessa, jossa mitkään poliittiset päätökset eivät kestä hallituskautta pidempään. Vaalipuheissa esitetyillä verolisäyksillä olemme pian tilanteessa, että syömämme ruoka tuodaan ulkoa ja elintarviketyöläiset ovat kaunistamassa työttömyystilastoja. Metsäpuolen investointeja on turha odottaa maahan, jossa ei kestäväää hakkuumahdollisuutta voi hyödyntää. Nämä raaka-aineet tuotetaan varmasti paljon kestävämmällä tavalla ja maissa, joiden puhtaan veden riittävyys ei ole taattu.

Eläinsuojelulain ja lunastuslain hyväksyminen jäi pöydälle, samoin lomitusk laki. Kaikki nuo lait ovat elinkeinomme kannalta merkittävässä roolissa ja ne olisivat olleet puutteineenkin hyväksyttävissä siinä muodossa, jossa ne olivat menossa lainsäädäntöön. Eläinsuojelulain todennäköinen valmistelun avaaminen uudelleen, on otettava erittäin vakavasti. Joitakin uusia asioita voimme varmasti hyväksyä, mutta muutamia asioita emme

voi missään tapauksessa hyväksyä. Parsinavetoita ei mielestäni kannata kieltää, mutta uusien rakentamisen kieltäminen voisi olla mahdollista. Samoin vapaaporsitus vaatii erittäin pitkän siirtymäajan. Elinkeinomme ei kestä ainuttakaan pakkoinvestointia tilanteessa, jossa kannattavuus on aivan pohjalukemissa. Eläinten itseisarvoa ei lakiin saa kirjata, siitä on pidettävä kiinni.

Lunastuslain ajantasaistaminen on myös tärkeää tilanteessa, jossa kasvavat kaupungit lunastavat heppoisin perustein maata pilkkahinnalla, tai aloittavat kaavoituksen teon laajalle alueelle aika- taululla, jossa ei takarajaa näy. Nyt voimassa oleva laki on tehty taistolaihengessä ja sen saaminen tälle vuosituhannele olisi syytä kirjata hallitusohjelmaan.

Lomituslain uudistus oli sidottu monelta osin maakuntauudistukseen, ja sen kaaduttua ei lakia ollut mahdollista viedä eteenpäin. Lomitus on osa viljelijän sosiaaliturvaa, ja epätietoisuus sen tulevaisuudesta vaivaa niin viljelijöitä, lomittajia kuin myös hallintoa. Mitä nopeammin asia hoidetaan kuntoon, sitä parempi.

Tätä listaa voisi jatkaa loputtomiin, mutta kokouskin pitää aloittaa. Tehkää hyviä viljelysuunnitelmia ja kylvöt kunnolla. Sitä ennen kuitenkin erittäin tärkeää on käydä äänestämässä ja vaikka tarjota kyyti äänestyspaikalle sellaiselle, jolla

kyyttä ei vielä ole. Vain äänestämällä voit vaikuttaa.

Molemmat liittomme hallinnoimat hankkeet ovat olleet tärkeitä. TOPI-hanke on järjestänyt tukikoulutukset ja muita koulutuksia Pirkanmaalla tarjoten paljon tärkeää tietoa viljelijöille sekä näkyvyyttä MTK-Pirkanmaalle. Toinen hankkeemme, Voimaa Farmarille, on taas keskittynyt viljelijöiden hyvinvoinnin parantamiseen. Voimaa Farmarille -hanke on myös siksi erittäin tärkeä, että hankkeen idea on levinnyt koko maahan. Jopa hallituksen tasolla asian tärkeys on ymmärretty, ja lisäbudjetissa se sai erillisrahoituksen. Hankkeemme työntekijät ovat olleet täystyöllistettyjä koko vuoden ja apua on saanut 80 maatilaa. Nämä hankkeet myös näkyvät liiton tilinpäätöksessä, mutta ne ovat johtokunnan linjauksen mukaisesti asioita, joihin haluamme satsata.

Positiivinen asia on se, että kokouksen alussa jaettaviin Salorinteen säätiön stipendeihin oli ennätysmäärä hakijoita. Uskoa siis luonnonvara-alalla on, kun opiskelijoita alallamme on edelleen. Maauskoo kevääseenne.

Itsenäisyyspäivän kunniamerkkien luovuttaminen, puheenjohtaja Jukka Niittyoja ja järjestöagrologi Jaakko Ahola

Kunniamerkin saivat:

Visa Merikoski, Suomen Leijonan Ritarimerkki
Jukka Kittilä, Suomen Leijonan Ritarikunnan Ansioristi

Hannu Karppila, Suomen Valkoisen ruusun Ritarikunnan I luokan mitali Kultaristein

Salorinteen Säätiön stipendien jakaminen, säätiön edustaja. Stipendin saivat:

Lasse Anttila	Vilppula
Matti Hyrkäs	Akaa (Viiala)
Lauri Jouppi	Akaa (Viiala)
Ville Koivuniemi	Ylöjärvi (Viljakkala)
Eeva Linnainmaa	Hämeenkyrö
Heta Sillanpää	Ylöjärvi (Kuru)
Antti Sorsa	Tampere

Ville Koivuniemi esitti stipendinsaajien puolesta kiitokset:

- Kateus pitää ansaita, säälin saa pyytämättäkin. Pätee moneen asiaa, kaikki vaan ei ole aina miltä näyttää, mutta ei tästä nyt enempää.

Kun hain kouluun, hakijoita oli n. 70. Viimevuonna n. 20. Yleiskuva mikä luonnonvara-alasta nyt on, ei ehkä ole kovin houkutteleva ja se varmasti vaikuttaa opiskelija määrään. Me opiskelijat olemme tiemme valinneet, valitsimme hyvän tien ja olemme pysyneet sillä ja sillä viemme myös Suomea eteenpäin.

Tämä Salorinteen säätiön antama tuki, on merkittävä asia meille, jotka aidosti olemme alalla, tämä antaa meille toivoa ja mahdollisuuden mennä eteenpäin ja samalla viedä ja kehittää myös alaa eteenpäin.

Kiitos tästä säätiölle, pienellä asialla voi olla suuri tulevaisuus. Lopuksi määritelmä agrologista. Selittää sujuvasti sen, minkä hämäästi luulee ymmärtävänsä.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Jaakko Ojanen ja sihteeriksi kutsuttiin Päivi Fallström.

MTK:n lakimies Marica Twerin esitteli kilpailulainsäädännön. Twerin lupasi pitää perinteisen saarnan, ensin pelotellaan ja lopuksi annetaan ratkaisut. Laki Kilpailulainsäädännöstä 1988 otettiin käyttöön, tuolloin työntekijöitä tarvittiin 15 hlöä. Seuraava laki 1992 joka oli suora kopio EU-lainsäädännöstä. Tällä hetkellä kilpailuvirastossa on 150 hlöä töissä. Tuottajaorganisaatio on tietyn maataloustuotteen tuottajien omasta aloitteestaan perustama yhteenliittymä. Tuottajaorganisaatio toteuttaa jäsentensä maataloustuotteiden

den tuotantoon liittyviä tavoitteita. Tavoitteena voi olla auttaa jäseniä tuotannon suunnittelussa, markkinoinnissa tai viljelymenetelmien kehittämisessä. Tuottajaorganisaatiojärjestelmän tavoitteena on vahvistaa tuottajien asemaa markkinoilla. Tuottajaorganisaatiohyväksynnän voi Suomessa saada hakemuksesta maataloustuotannon alalla toimiva yhteenliittymä. Tuottajaorganisaation

jäsenten tuottamia hyväksyttäviä tuotteita voivat olla lähes kaikki maatalouden tuotteet.

MTK ei saa sanoa, mikä pitäisi olla jonkun tuotteen hinta. Saa sanoa, että liian pieni tai hintaa pitää nostaa. Uusi turvasatama maataloudelle on nyt laki tuottajaorganisaatiosta. Suomi olisi saanut ottaa jo ennemmin käyttöön, mutta ei halunnut. Marica Twerinin mukaan tuottajaorganisaatioiden perustaminen antaisi viljelijöiden välisen yhteistyön tehostamiseen mahdollisuuksia.

Tällä hetkellä Suomessa on 5 hyväksyttyä tuottajaorganisaatiota. Laki tuottajaorganisaatiosta tuli voimaan 1.1.2018. Kaikille tuotteille mahdollinen, ennen oli rajoitettu. Kkv ei voi enää sakottaa, voi vain moittia. Tuottajaorganisaatio voi tehdä aika paljon, voi mm. päättää rajoitetaanko tuotantoa, jos hinta meinaa laskea. To:n tuki on niin pientä, että se ei vaikuta kilpiluun. Hyöty tultava siitä, että tuotteista saa enemmän hintaa.

MTK on tehnyt molemmista päivittäistavarakaupoista tutkintapyyntöä käyttävätkö väärin määräävää markkina-asemaa, Kkv seuraa tilannetta koko ajan. Reilun kauppataivan Elintarvikemarkkinavaltuutettu voi tutkia yrityksiä. 80 % suomen markkinoista voi olla to:n suuruus.

Tuottajaorganisaatio voi olla tuottajien perustama ja säännöissä voidaan päättää mitä tehdään. Esim. jäsenenä voi olla sellainen, joka ostaa ja myy, jos niin on säännöissä.

- Voisiko viljelijäporukka esim. ostaa leipomon ja alkaa leipoa leipää ja myydä. - Voi, mutta ei voi ottaa to:n valtaa koska tarkoitus on tuoda lisää rahaa tuottajille. Lopuksi Twerin tarjoutui puhumaan aiheesta koulutuksiin, kun vaan niitä maakunnassa järjestetään.

Kokouksen päätteeksi pidettiin kansanedustajaehdokkaille vaalipaneeli. Mukaan oli kutsuttu MTK-Pirkanmaan jäseninä olevat ehdokkaat. Paneeliin osallistuivat Pertti Hakanen, Juhani Lunden, Marjo Mäkinen-Aakula, Jouni Ovaska, Harri Penttilä, Arto Pirttilahti, Katariina Pyly ja Arto Satonen,

Syyskokous 11.12.2019 UKK-instituutti, Tampere

Arvoisat MTK-Pirkanmaan syyskokouksen osallistujat, Hyvät naiset ja herrat!

Paljon on tapahtunut sen jälkeen, kun viimeksi tapasimme näissä merkeissä. Viides hallituskin on jo menossa uuden pääministerin johdolla. Kevään hallitusneuvotteluissa MTK sai paljon meille viljelijöille tärkeitä asioita kirjatuksi hallitusohjelmaan. Uusin hallitus jatkaa käytännössä samalla ohjelmalla ja olisikin erittäin tärkeää saada meille tärkeitä lakialoitteita ja toimenpiteitä eteenpäin. Maatalouden kannattavuus on kerta kaikkiaan saatava nousuun myös tiloilla, ei vain juhlapuheissa.

Tuskin kukaan on voinut välttyä ilmastokeskustelusta, johon olen itsekin usein näissä puheissa viitannut, Jostakin kumman syystä maa- metsätalous on nostettu syyllisten aitoon. Syyllistämistä on tullut muotia, saadaan isoja ja meheviä otsikoita, mutta se ei vielä tee niistä tosia. Päinvastoin, maa- ja metsätalous ovat ratkaisujen

aloja. Me omistamme maan, metsän ja puut, jotka sitovat hiiltä. Miten sitten saamme korvauksen hiilensidonnasta päästökaupan kautta ja pelastamme maailman? Siinä sivussa me vahingossa ruokimme itsemme ja muutkin. Ruuantuotannon täytyy kasvaa hurjasti kolmenkymmenen vuoden aikana, jos ja kun maailman väkiluku kasvaa. Toki muidenkin pitää olla mukana, esim. fossiilisten polttoaineiden osuutta on huomattavasti vähennettävä.

Tutkimusta asiasta tarvitaan paljon jatkossakin ja toivoisinkin, että jatkossa tutkimustuloksissa ja varsinkin niitä referoivissa artikkeleissa tuotaisiin esille vertailu vastaaviin tuloksiin vaikkapa maailman keskiarvoihin. Moni meidän kannaltamme myönteinen asia saadaan näyttämään toiselta, kun siihen sopivasti sekoitetaan faktoja jotka eivät koske meitä. Tilastoista saa haluamansa laista totuutta, jos niin haluaa. Esimerkiksi suomessa tuotetun maidon hiilidioksidipäästöt ovat n 1,1 kg hiilidioksidia/maitolitra, kun taas maailman keskiarvo on yli kaksinkertainen 2,5kg hiilidioksidia. Lisäksi kun soppaan heitetään soijan syöttäminen lehmille, mitä suomessa ei tapahdu, niin asia näyttää meidän kannaltamme paljon huonommalta.

Ilmatilan hallinta varsinkin SOME-maailmassa olisi ensiarvoisen tärkeää meille, kun meillä on faktat tiedossa. Haastankin teitä olemaan aktiivisia SOME-maailmassa, vaikka se onkin välillä hyvinkin haastavaa. Me kaikki täällä olemme parhaita elinkeinomme puolestapuhujia.

Nyt kun ruuan halpuutuskampanja on ohi, niin toivoisinkin uutta ruokakorivertailua. Tähän asti on menty hinta edellä, mutta toivoisin aikojen muuttuessa uutta vertailua kuluttajien ostovalintojen tueksi. En ole muuten nähnytkään muissa tuotteissa tai tavaroissa kuin ruuassa hintavertailuja, voisi Tekniikan Maailman testit keskikokoisista perhefarkuista olla aika tylsiä, kun hinta olisi ainoa kriteeri.

Kestävän kehityksen ruokakori: siinä olisi pisteytetty ilmastoystävällisyys, vesijalanjälki, antibiootittomuus, salmonellavapaa tuotanto, kasvuhormonien käyttö, eettinen tuotantotapa, EU-normien täytyminen, jäljitettävyyys pellolle tai tiettyyn tuotantoeläimeen ihan tilatasolle. Näitä olisi vaikka, kuinka paljon lisää, tässä vain muutama mainitakseni. Näillä kriteereillä kotimainen ruokakori hakkaa ulkomaiset kirkkaasti, hinta edellä emme pysty kilpailemaan.

Miten tässä vertailussa pärjäävät elintarvikkeet, jotka tarvitsevat paljon vettä ja joiden tuotantoalueella on vesipula?

Tai antibiooteilla ja hormoneilla höystetyt liha-tuotteet, jotka on rahdattu tänne maailman toiselta laidalta. Kukahen tarttuisi uuteen ruokakorivertailuun?

Kulunut kasvukausi oli taas tyystin erilainen verrattuna kahteen edelliseen kasvukauteen. Paikallisia vaihteluita oli paljon, mutta pääsääntöisesti saatiin kohtuullisen hyvä sato. Suurena yllätyksenä tuli monille syysviljojen hintataso. Hyvän kylvökeliön siivittämänä moni kylvi paljon syysviljoja, ja ne myös talvehtivat hyvin tuottaen monilla huippusadon. Jos sadon markkinointi jäi syksyyn, oli tarjottu hinta varmasti pettymys varsinkin rukiin osalta. Kaksinkertainen sato vuosittaiseen tarpeeseen varmisti erittäin huonon hintatason. Tämä on jotenkin ymmärrettävää, mutta muiden viljojen hintatasoa on vaikeampi sulattaa. Kun kotimaan tarve saadaan hankittua, ei viljataloilla ole halua/intressiä nostaa hintatasoa viennillä. Vain viennillä saadaan kotimarkkinat tasapainoon. Tähän meidän täytyy sitoutua ja se vaatii uutta kulttuuria meidän kaupantekotapoihimme. Sopimuksia ja hintakiinnityksiä ainakin osalle sadosta jo etukäteen ja meidän on opittava myös seuraamaan mitä muut tekevät.

Hyvät ystävät, uuden ohjelmakauden alku hämmöittää, mutta tulevaisuudessa. 1-2 vuotta on arvio siirtymäkaudesta tällä hetkellä eli normaalissa

epätietoisuudessa edelleen ollaan. Jonkun verran osviittaa olemme saaneet Suomen EU-puheenjohtajakauden budjettiesityksestä. Jos se etenee päätöksentekoon asti, kohtelee se maataloutta ja maaseutua hieman Komission esitystä paremmin. Kuitenkin selvästi pienempänä ja monimutkaisempana kuin nykyinen maatalousbudjetti. Muistakaa alentuvat tuet ja mahdolliset muut muutokset, kun teette investointipäätöksiä tai uusitte vuokrasopimuksia. Vuoden vaihteessa päättyvä, ansioitunut TOPI-hanke ei uuden ohjelmakauden kiemuroita ehdi viljelijöille kouluttamaan. MTK-Pirkanmaa on hakemassa uutta laajempaa hanketta viljelijöiden osaamisen parantamiseksi, toivottavasti saamme asiasta pian lisätietoja.

Toinen hankkeemme Voimaa Farमारille on ikävä kyllä ollut edelleen hyvin tarpeellinen viljelijöiden hyvinvoinnin parantamisessa. Maija ja Maria ovat kuitenkin hyvin selvinneet kuormittavasta työstään. Nämä hankkeet myös näkyvät liiton tilinpäätöksessä, mutta ne ovat johtokunnan linjauksen mukaisesti asioita, joihin haluamme satsata.

Vuosi on ollut mielenkiitoinen myös liiton toiminnan näkökulmasta, onhan toiminnanjohtajamme Visa toiminut myös viransijaisena MTK-Satakunnassa. Uskon, että tällä järjestelyllä on ollut positiivinen vaikutus molemmissa liitoissa. Johtokunnatkin pitivät yhteiskokouksen kesän alussa ja jo silloin asia tuntui hyvältä. Vaikka Päivi ja Jaakko ovat joutuneet hoitamaan enemmän asioita on Visa varmasti myös tuonut uusia tuulia molempiin liittoihin. Kiitokset liitomme toimihenkilöille kuluneesta vuodesta, samoin kiitän kaikkia luottamustoimissa toimineita sekä kotiväkeä, joka mahdollistaa yhteisten etujen ajamisen.

Lunastuslain ajantasaistaminen on myös tärkeää tilanteessa, jossa kasvavat kaupungit lunastavat heppoisin perustein maata pilkkahinnalla, tai aloittavat kaavoituksen teon laajalle alueelle aika-aululla, jossa ei takarajaa näy. Maanomistajista ei saa tulla köyhien kuntien rahoittajia niin kuin kuntaliiton oppaassa on kehoitettu kuntia toimimaan. Tästä erittäin ajankohtaisesta asiasta saamme varmaan tänään viimeisintä tietoa valtuuskunnan puheenjohtajalta Eerikki Viljaselta.

Edunvalvontahommia on siis tiedossa, eiköhän aloiteta kokous. Rauhallista joulun aikaa kaikille. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Antti Naskali ja sihteeriksi kutsuttiin Jaakko Ahola. Ko-

kousesitelmän piti MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen.

Järjestöuudistuksessa on päätetty onnistua. Omasa yhdistyksessäni maksut ovat todella alhaiset, mikä auttaa ymmärtämään muutoksen tuomia haasteita. Ensi vuoden valmistautumisjakso on tärkeä uudistuksen kannalta. Järjestön toimintasuunnitelmaan kannattavuus on kirjattu isolla. Markkinavaikuttamiseen pitää löytyä uutta ajatusta ja sitä pitää toteuttaa taiten. Karhisen taannoin kasaama työryhmä sai aikaan jotain, ainakin keskustelua.

Hiilipörssistä markkina hiilensidontakorvaukselle. Tästä voisi löytyä maanomistajille ansaintamahdollisuuksia. Hiilensidonta voidaan helposti säilyttää vastikkeettomaksi toiminnaksi, ja meidän täytyy pitää huoli siitä, että niin ei käy. Biokaasun osalta on käynnissä buumi ja se on kirjattu myös hallitusohjelmaan rahoituksen kera. Intresseisämme on maatilakokoluokan laitosten käyttöönoton vauhdittaminen. Jos ja kun biokaasun käyttö lisääntyy, yhteiskuntarakenteen eheyttämiseltä liikenneperusteisesti putoaa pohja. Uusiutuvien luonnonvarojen käyttöpotentiaalia ei saada hyödynnettyä, jos maaseudun elinolosuhteita rajoitetaan.

CAP-askelmerkit ovat tiedossa. Uuden komission ja parlamentin CAP-tavoitteet voivat olla ristiriidassa. Rahan suuntaamista maatalouspolitiikkaan on hämmästely kotimaan mediassa. Jäsenmaksuja ei olla leikkaamassa brittien lähdön tuoman menoerän mukaisesti. Uusi CAP saattaa olla käytössä 2023. Yksinkertaistamista on tavoiteltu vuosi toisensa jälkeen, niin nytkin.

Viljoista korjattiin hyvä sato, jonka seurauksena viljojen markkinahinta ei ole tyydyttävällä tasolla ja parempaa hintatasoa odotellessa tarvitaan myös koulutusta vientimarkkinoiden ymmärtämiseksi. Vientiin täytyy uskaltaa panostaa ja yritysten täytyy sitoutua vienninedistämiseen tosissaan. Niin kauan, kun keskitytään viemään puolivillaisesti kotimaanmarkkinoilta ylijäänyttä tuotetta, ei viennin hintatasokaan parane. Premiumille on kysyntää, mutta markkinoille pääseminen ja siellä pysyminen ei ole helppoa.

Kuntia opastetaan kuntaliiton julkaisussa tienamaan maan pakkolunastuksella, mikä ei mistään suunnasta ole hyväksyttävä tapa toimia. Omaisuuden suojan vahvistamisesta on muistutettava uutta

hallitusta säännöllisesti. Nykyinen lainsäädäntö antaa mahdollisuuden pakkolunastuksiin ilman, että kaupunki on tehnyt ensimmäistäkään tarjousta maanhankinnasta. Ympäristöministeriön mukaan alhainen hinta ei voi olla pakkolunastuksen hylkäysperusteena, eikä maanomistajalla ei ole ilman kunnan suojelua mahdollisuutta jalostaa maata itse. Kysymys on perustavanlaatuisesta loukkauksesta ja laillistetusta ryöstöstä.

Maanomistajan tai omistajien yhteenliittymän pitäisi pystyä kunnan tai kaupungin kieltäytyessä kaavoittamaan omalla kustannuksellaan. Näin toimitaan esim. Ahvenanmaalla, joten sen ei pitäisi olla vaikeaa manner-Suomessakaan.

MTK:n ympäristöohjelmassa on nostettu tärkeitä asioita ja sen ansiosta saimme ohjattua vaalikeskustelua niille urille, joiden mukaan hallitusohjelmakirjauksiakin on tehty. Viime vaalien aivan ensimmäinen pj-vaalitentti käsitteli ilmastoa ja sen järjestämisestä vastasi osittain järjestö. Pallo siis syötettiin meiltä ja laatimaamme taustamateriaalin puolueissa tutustuttiin. Tästä syystä pahimmilta ylilyönneiltä vältyttiin, vaikka ohjelman kirjoittaminen ei yksiselitteisen helppoa ollutkaan.

Tiedotus ja viestintä

Toimintavuonna liiton ja hankkeiden tiedotus ja viestintä on hoidettu pääasiassa sähköisesti. Voimaa farmarille -hankkeen esitettä jaettiin kevään kaikissa hankkeiden ja liiton tilaisuuksissa. Topi-hankkeen viljelijäkoulutuskierrökselle tulostettiin koulutusaineistot. Jäsentiedotteita kaikille jäsenille lähetettiin sähköpostilla kolmen-neljän viikon välein. Yhteistyökumppaneiden tiedotusta on pyritty välittämään mahdollisuuksien mukaan jäsensähköposteissa. Viestinnässä pyrittiin lähinnä ajankohtaisuuteen sekä lähiajan tapahtumista tiedottamiseen. Tuottajayhdistysten suosima tekstiviestipalvelu on ollut ahkerasti käytössä. Nopea tiedotus ja muistutukset hoituvat tekstiviestillä helposti. Yhdistysten puheenjohtajilla on oma WhatsApp-ryhmä, jonka käyttöön vielä hiukan pitää kannustaa.

Järjestössä oli Skype for business -viestintäjärjestelmä. Skype on pikaviestin- ja videokonferenssijärjestelmä, jonka avulla puhelut ja videoneuvottelut voidaan hoitaa omalta työpisteeltä verkossa. Skypeä käytetään liittojen välisissä palavereissa sekä toiminnanjohtajien palavereissa lähes viikoittain. Liiton johtokunta on pitänyt skype-kokouksia kertomusvuonna noin kerran kuukaudessa ajankohtaisten ja akuuttien asioiden hoitamiseen ja keskinäisen tiedonkulun tehostamiseen.

Tiedotusvälineinä käytettiin sähköpostia, www-sivuja, Twitteriä ja liiton sekä maaseutunuorten Facebook-sivuja sekä tekstiviestitiedotusta. Liiton Facebook sivuilla on yli 500 tykkääjää. Liiton Facebook-sivuja voi myös käydä lukemassa, vaikka ei itse ole yhteisön jäsen. Facebook tavoittaa helposti satoja netin käyttäjiä ja on näin ollen tehokas ja nopea tiedotuskanava. Facebook-syöte näkyy myös liiton www-aloitussivulla. Keväällä koko järjestön nettisivusto uudistui helppokäyttöisempään ja näkymältään avarampaan muotoon. Uudet nettisivut ovat mobiiliystävälliset ja toimivat hyvin älypuhelimissa. Vuoden aikana liitossa siirryttiin käyttämään O365, Sway-sovellusta jäsensähköpostien muotoilussa. Tarkoitus oli muuttaa jäsentiedotteet houkutteleviksi ja helpommin luettaviksi.

Tekstiviestitiedotus oli lähinnä tapahtumakutsuja sekä viime hetken muistutuksia. Jäsenyhdistyksiä kannustettiin www-sivujen ylläpitoon ja jäsenten sähköpostiosoitteiden keräämiseen. Jäsenyhdistysten tiedotusta on avustettu lähettämällä tekstiviestejä yhdistysten puolesta sekä lähettämällä jäsenkirjeitä liiton toimistolta. Liiton johtokunnan sisäinen WhatsApp-ryhmä sekä suljettu Facebook-ryhmä ovat päivittäisessä käytössä kiireellisten asioiden hoidossa. Tilaisuuksiin ilmoittamisessa käytettiin Lyyti-ohjelmaa, joka on yhteiskäytössä naapuriliittojen kanssa. Tilaisuuksissa käytettiin Mentimeter-ohjelmaa pikaisen palautteen saamiseksi.

Liiton toimihenkilöt pitivät yhdistysten kevät- ja syyskokouksissa ajankohtaiskatsauksen. Maaseudun tulevaisuudessa ilmoitettiin yhdistysten ja liiton kokoukset sekä tärkeimmät koulutus- ym. tapahtumat.

Johtokunnan kokoukset 2019

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi (6) kertaa, Päätöksiä kertyi yhteensä 64 pöytäkirjapykälää + 9 pykälää MTK-Satakunnan johtokunnan yhteiskokouksessa. Lisäksi skype-kokouksia pidettiin tarpeen mukaan, akuuteista asioista keskusteluun. Lisäksi viestittelyä tiedotusta hoidettiin WhatsApp-viesteillä ja johtokunnan fb-sivulla.

17.1. Berliini, Saksa

Suomi oli pääyhteistyökumppani-maa Berliini Grüne Woche -näyttelyssä MTK:n johdolla. MTK oli kutsunut myös liittojen edustajia messujen avajaisjuhlaan. Vuoden ensimmäinen johtokunnan kokous pidettiin Berliinissä. Kokouksessa valittiin edustajat eri yhteisöihin. Päätettiin pitää liiton kevätkokouksen yhteydessä vaalipaneeli. Keskusteltiin siitä, millaisella kaavalla paneeli pidetään ja ketä ehdokkaita kutsutaan mukaan. Päätettiin, että kutsutaan kaikki jäsen ehdokkaat ja paneeli muotoutuu sen mukaan, paljonko osallistujia on. Jos/kun on paljon osallistujia järjestetään ”pudotus-peli” jolloin yleisö äänestää mielestään sopivimmat lopulliseen paneeliin. Käsiteltiin sääntömuutosasia ja mm. sieltä noussutta MHY-sääntöjen kohtaa: ”...edunvalvontamaksu käytetään met-

sänomistajien yhteiseen valvontaan.”

Em. lause pitää muuttaa tai poistaa. Jäsenmaksutuloja ei voi korvamerkitä yhdelle ryhmälle erikseen. Päätettiin antaa lausunto, joka toimitetaan määräaikaan mennessä keskusliittoon.

22.3. UKK-Instituutti, Tampere

Hyvinvointivaliokunnan kokousterveisten pohjalta keskusteltiin pitkään jatkuneesta lomitusuudistuksesta. Lomitusvalmistelu palautui 4 vuotta taaksepäin lähtöpisteeseen koska maakuntahallinto kaatui hallituksen kaatumisen myötä. EU ei hyväksy nykytilaa. Toteuttaja tahon on oltava puolueeton. Jotain on tehtävä. Sosiaaliturvaan sulauttaminen? Mutta kun sekin on auki koko homma alkaa puhtaalta pöydältä. Kaivattaisiin kokonaisvaltaisempaa tukea viljelijälle. Työterveyshuollon pilotointien tavoitteena on pysäyttää työterveyshuoltoon liittyneiden väheneminen. Onko mahdollista, että liitot kilpailuttaisivat työterveyshuollot ja markkinoisivat viljelijöille? Työterveyshuollossa käytössä on tolkuton paperisota, iso nippu paperia, joista ei ymmärrä mitään, ei pysty eikä jaksa perehtyä. Yksityisellä lääkäriasemalla käynti vakuutuksen kautta on helpompia ja vähemmän byrokratiaa, saattaa olla osasy, ettei työterveyshuoltoa haluta tai jakseta käyttää. Yksi lasku voi sisältää 7 paperia. Vaihtoehtoja kannattaa selvittää. Paperisuma johtunee kelasta? Maankäyttö ja ympäristövaliokunnan kokouksessa hiilensidonta on koko ajan agendalla. Maatalous on ainoa elinkeino, joka myös sitoo hiiltä ei vain tuota päästöjä. Tästä hiilinelusta pitää tiedottaa ja olla somessa vahva. Suomalainen liha on aivan erilainen, kuin muun maailman liha,

mattavasti, lähtekö isot tilat? Joitakin yhdistyksiä on vakavassa pulassa, maksu liitolle on liian kova yhdistykselle eikä rahaa jää enää rahaa käyttöön. Moni yhdistys saa mm. manttaal lisäätiön tukea ja elävät sillä. Kattoa ei voi nostaa koska silloin isot tilat eroavat. Jäsenetujen pitää olla huomattavia. Jotain muitakin on saatava työn alle, kuin yrittäjävähennys, että jäsenille riittää etuja. Jäsenmaksuprosessiin tarvitaan ammattimaista suunnitelmallista otetta.

koska meillä vettä riittää. Lunastuslakia ei saada pystyvä enää tällä hallituskaudella, vaikka MTK kovasti vetää asiaa. Onko toivoa, jos nykyinen oikeus ministeri voi jatkaa seuraavassa hallituksessa, joka on Sdp:n kanssa hallituksessa, voi olla aika lailla huonossa asemassa. Keskustelua tulevasta eduskunta vaaleista. Ihan sama tuleeko sota vai ilmastovaalit, niin vähällä pääsevät hakkuiden vähentämistä vaativat poliitikot. Keneltäkään ei kysytä miten temppu tehdään. On vain helppoa populismia. Sama vaikeus lihaverokeskustelussa, miten mm. lihajalosteiden % esim. rajataan. Kukaan ei välitä viljelijän hiilensidonnasta mitään. Muistetaan itse aina puhua uudistushakuista ei avohakkuista. Keskusteltiin Karhisen raportista, raportin juttu oli vain keskustelun herättämiseksi. On ajauduttu puhumaan lillukan vartista keskenämme, kun piti miettiä, miten saadaan 500 me lisää rahaa elinkeinolle. Mihin johtaisi, jos unohdettaisi kaikenlainen kikkailu voiko johtaa pellon hinnan nousuun yms.

Topista tulevaisuuteen ja muut hankelinjaukset, Mitä tehdään, kun TOPI loppuu? Johtokunta päätti, että jatketaan hanketoimintaa. Pohdittiin myös voisiko osa siitä olla vain jäsenille. Voiko jotain tallenteita tms. vain jäsenille? Merikoski esitteli huolestuttavan tilanteen. Meidän yhdistysten jäsenmaksu yhdistyksille on kamalaa katsottavaa, 2018 46 000 jää enää rahaa! Suurin pudotus on nyt ehkä nähty ja ehkä on nyt lähtenyt nousuun.

Keskusteltiin aiheesta: Miten käy, kun valtuuskunta päättää jäsenmaksut ja ne nousevat huo-

12.6.Ikaalisten kylpylä yhteiskokous MTK-Satakunnan kanssa

Kuultiin Marttilan katsaus, joka viritti vilkkaan keskustelun.

- Hallitusohjelman kasaus oli mielenkiintoinen jo perusasetelma uudenlainen. Lopputulosta ei moitittu vähän varovasti kehuttu. Ei näytä pahalta varsinkaan siihen nähden mitä pelättiin. MTK sai monta hyvää torjuntavoittoa. Selvitettävien asioiden määrä on valtava niistä odotellessa, mitä kehkeytyy. Maaseudun kehittämissuunnitelman loppu on nyt todella mielenkiintoinen. Rahat käytettiin etupainotteisesti ympäristötoimiin. Hallitusohjelmassa maataloudelle tulee rahaa etupainotteisesti. Myös EU:n maatalouspolitiikan mahdollinen tukileikkaus on luvattu hallitusohjelmassa kansallisesti kompensoida. Tämä on tärkeä lupaus, sillä paineet maatalouden rahoitusosuuden pienentämiseksi EU-budjetissa ovat suuret. Ruokamarkkinoilla mm. Privat labelien käsittely on hyvä juttu ja se on nyt jo realisoitunut kivi-maidon karsimisen myötä. Hakkuille ei olla esittämässä hakkuukieltoja, ilmastoasia käsitellään toisin.

Hiilinielua ja hiilivarastoa kasvatetaan metsän kasvua kehittämällä. Ympäristöministeri on kyllä laukonut jotain, mutta tässäkin asiassa on järki voittanut. Ilmastolain merkitys on suuri ja sitä kautta suojelua operoidaan. MTK on jo ollut ilmastoaktiivinen, kun tehtiin kunnianhimoinen ilmasto-ohjelma. EU vaalit olivat yllätyksellö-

mät. Mepit ovat kokeneita hyvässä ja pahassa. Paikat on hyvin täytetty tärkeissä valiokunnissa. Urpilaisesta saattaa tulla komissaariksi, arvailtu jopa maatalouskomissaarin pestiä? Monivuotinen rahoituskehys saatava Suomen pj.-aikana, nyt jo ollaan pahasti myöhässä ainakin, 2021 ja ehkä 2022 ovat siirtymäkausia ja ne haittaavat elinkeinoa. Asiat pysähtyy helposti siirtymäkausilla, kun päätökset on kesken. Mecosur-neuvottelut näyttää pahalta maatalouden kannalta, koska Euroopan autoviennin vastapaino on etanoli, liha ja soija Etelä-Amerikan maista. Maaseudun alasajo on käynnissä. Mitä voisimme tässä tehdä? Tiet, laajakaistat, metsä jne. Tunnelmat on olleet kauan alakuloiset. Kivimaitopäätös ja Rasion investointiuutinen sentään oli pitkään aikaa hyvät uutiset. Käytiin keskustelua kanssa maankäyttö ja rakennuslain uudistuksesta. Perään pitää katsoa koska kaupunkialueita on tähän otettu lisää. Maanomistajien omistusoikeus pitää turvata.

Hirvivahingoista, peurakanta kasvaa räjähdysmäisesti. Miten valtio ottaisi vastuun omasta karjastaan? Valkohäntäpeura-asiaan kaivataan järeämpiä toimenpiteitä käyttöön ja virkamiehet on otettava puhutteluun. Korvausasia mietintään, metsästysseuroille peurametsä käy jo työstä. Huolettaa myös, kuinka paljon ne ehkä jo leviävät tauteja kaiken muut harmin lisäksi. Pelkät lupien lisät eivät riitä.

Uudet luomusitoumukset on leikkauksen alla ja nyt mietitään miten jatketaan. Mennäänkö vanhalla vai tehdäänkö joku muutos? Eläinsuojelulaki on kirjattu hallitusohjelmaan ja se tullaan viemään läpi. Kissan rekisteri ja sirutus oli Animalialle tärkein asia. Eläinten itseisarvo on ohjelmassa, tämän perään on katsottava tarkkaan. Sitä ei saada sössiä. Eläinten oikeusasiamiehen perustettava virka on kirjattu hallitusohjelmaan, sitäkin on seurattava tarkasti

Joutsen ja hanhiparvet on lisääntyneet ne tuhoavat pellot ja sadon niitä täytyy pystyä suitsimaan jotenkin. Se ole helppo asia hoitaa. Koska joutsen nauttii suurta tunteisiin perustuvaa suojelusta. Isojen lintujen ongelma on ihan järkyttävä, kun niitä ei uhkaa mikään. Tuhoavat nurmet ja öljykasvit. Räjähää pian käsiin samalla tavalla kuin peurakantakin on tehnyt.

Jos metsätalouden investointeja täällä rajoitetaan, niin ne tehdään johonkin muualle ja silloin se raha on poissa Suomesta. Kiinalaisten rahan mielenkiinto on oikeastaan Siperian metsissä ja niitä ei vahdi kukaan. Kiinalaiset yritykset tulevat MTK:n kautta Suomeen, joten nämä kaupat ei ole ainakaan meistä kiinni.

Keskusteltiin myös tukien kohdentamisesta aktiiviviljelijöille sekä olisiko ja sadonkorjuun muuttaminen pakolliseksi järkevää. Jos sadonkorjuuvelvoite tulee, niin tuet lykkääntyy ja silloin tulee maksuvalmiusongelmia. Aktiiviviljelijä on EU tason asia ja korjuuvelvoite on kansallinen asia.

Liittojen toiminnan kehittäminen ja yhteistyö. Yhden kokouksen mallin esittely. Pirkanmaalla ollut käytössä 10 vuotta. Kokemuksia ja kommentteja Pirkanmaalta keskustelun pohjaksi. Luottamuspaikat eivät enää kiinnosta, miten kannustetaan ja innostetaan uusia aktiivitehtäviin. Keskusteltiin, miten liittojen toimintaa kehitettäisiin.

13.9.2019 Kolmenkulman ABC, Nokia

Liiton puheenjohtaja Jukka Niittyöja käsitteli avauksessaan mm. mercosur-neuvottelujen ja brexit-väännön vaikutuksia EU-ruokatuotannolle ja tämän hetken viljamarkkinatilannetta. Heikot hinnat ovat koko ketjulta pois ja ala vaatisi yhteisen vientistrategian. Viljelijöillä on kyllä valtaa elintarvikesektorilla, mutta sitä ei täysimääräisesti pystytä käyttämään. Vieraaksi kutsuttu keskusliiton johtokunnan jäsen Pertti Hakanen kertoi taannoisesta eläinsuojelu-uutisoinnista, järjestöuudistuksesta ja maatalouspolitiikasta. Eläinsuojeluasioissa yrittäjän asema altavastajana on tuttu, mutta viimeisimpien liiton esiin nostamien esimerkkien mukaan kysymys on laajemminkin yrittäjän oikeusturvasta. Aiheettomia ilmoituksia tulee paljon siksi, koska osa tiloista on asutuksen lähellä ja kaikkien lähellä asuvien ymmärrys ei ole enää tämän päivän

tasalla. Tilalliselle tulee eläinsuojeluilmoituksen myötä tieto tarkastuksen syystä, mutta ilmoittajalle ei tule erikseen tietoa siitä, onko ilmoitus ollut aiheeton.

Sadonkorjuuvelvoitteen palauttaminen näyttää todennäköiseltä, jos uudet EU-välineet sen sallivat. Tiedostettava on, että sadonkorjuuvelvoitteesta luopuminen on myös säästännyt byrokratialta ja siltä, että alihintaista tavaraa ei ole väkisin tuupattu markkinoille. Yhdeksi ratkaisuksi ideoitii sadonkorjuuvelvoitteelle LHP:n kaltaista prosenttivelvoitetta, jolloin osa pelloista olisi sallittua jättää korjaamatta.

Johtokunta käsitteli kokouksessa ehdotukset MTK:n valiokuntiin ja tarkastusvaliokuntaan. Mika Nieminen oli erovuorossa osaaminen- ja hyvinvointivaliokuntaan ja häntä esitettiin jatkamaan uudelle kaudelle. Maaseutunuorten valiokuntaan tarvitaan edustaja Pirkanmaalta kaudeksi 2020-2022 ja tätä paikkaa vuorotellaan valinta-alueella Satakunnan kanssa. Pirkanmaan maaseutunuorten valiokunnan esitys on Ville

Koivuniemi Viljakkalasta, jota johtokunta kannatti. MTK:n tarkastusvaliokuntaan valitaan sovitun kiertojärjestyksen mukaan edustaja MTK-Pirkanmaalta, johon esitettiin liiton puheenjohtaja Jukka Niittyjoaa. Keskusliiton valiokuntapaikat vahvistaa MTK:n valtuuskunta marraskuussa.

Johtokunnalta kerättiin kokouksen lopuksi keinoja liiton toiminnan mittaamiseksi ja ideoita hankesuunnittelun tueksi. Läsnä oli 11 johtokunnan jäsentä, joista kaksi mukana etänä.

25.10.2019 Paikka Lahdesjärven ABC, koustila Pyynikki

Puheenjohtaja totesi avauksessaan, että yhtään päivää ei ole ollut viime kokouksen jälkeen ilman hiili- tai ruokakeskustelua. Pysytään aktiivisesti mukana somessa, meidän ammattitaitomme tarvitaan, koska kaikki eivät ymmärrä asioita. Maitovaliokunnan terveisten pohjilta

keskustelua viennistä. Elintarvikkeiden vientiin ei ole panostettu koska kaikki ylijäämä perinteisesti vietiin Venäjälle. Nyt osataan jo vähän, koska vientiin on viime vuosina ymmärretty panostaa.

Maidon tuotannon siirtyminen etelästä pohjoiseen ei ole hyvä juttu. Miten saadaan jäämään myös maitotiloja myös Etelä-Suomeen! Vapaan lehmän maito on asettanut viljelijätkin vastakkain. Positiivista, että kulutusmaidon kulutuksen lasku on pysähtynyt. Kaurajuomat menevät hyvin kaupaksi. julkisuudessa vellova soijakeskustelu on johtanut mm. siihen että soijapuristetta ei enää käytetä rehuksi vaan se poltetaan järki alkaa kadota tästä hommasta.

Urakalla eteenpäin viljelijäkyselyn tuloksia, Pirkanmaa oli aktiivisin vastaaja. Urakointitoiminta on liikevaihdollisesti aika pientä. Mm. Ruiskutus, puinti, auraus teiden hoito kaivuu ja ojitus.

Keskusteltiin toimintasuunnitelmasta 2020, tavoitteena järjestöllinen uudistumien, mikä leimaa koko ensi vuotta, vaikka edunvalvonta on toiminnan pääasia.

22.11. Skype-kokous

Johtokunta keskusteli lomitusuudistuksesta. Yksiköiden epävirallinen tavoite on 50 000 päivää/alue. Jos Pir ja Sat alueet yhdistetään, mikä on Pirkanmaan vaikutus? Satakuntaan ei voi tulla riittävän isoa aluetta. Melan Päivi Wallin on ehdottanut Pir- Sat-Var kokoista aluetta, mutta se on jo aika iso. Tämä keskustelu on käytävä lähiaikoina. Valmistellaan tammikuun kokoukseen. Paras voisi olla maakunnan kokoinen tässä vaiheessa. Pohditaan yhteisiä tilaisuuksia naapuriliittojen kesken. Valmistaudutaan tekemään nopea työryhmä.

Peltokasvivaliokunnat ovat kokoontuneet ahkerasti. Vilja-ala vaatii toimia: Vilja-alan yhteistyökokous ollut. Viljaa on paljon varastossa. Ala vaatii toimia ja viennistäkin on puhuttu paljon. MTK:lta vaaditaan viljan vientiä. Vientiin pitää sitoutua, viennin kustannukset ovat niin suuret, että lasti on oltavat valmiina, että vientitoimet kannattaa käynnistää. Ilman yhdessä sitoutumista se ei onnistu. Riskit kasvaa ja kun toimijat saavat tietää, että vientiin ollaan menossa niin torppaus käynnistyy heti, jotta hinta pysyisi alhaalla. Viljamarkkinoilla hinnalla on nyt helppo kyykyttää viljelijää, nyt kun varastot on täynnä. Kauralla

on hyvä menekki, sillä voidaan edes vähän ratkaista. Rukilla ei ole vientinäkymiä. Mika Nieminen on ollut säteilyturvaharjoituksessa. Mukana oli 3 viljelijää ja loput virkamiehiä, jotka eivät ymmärrä alkutuotannosta paljoakaan. Säteilystä ei ole ihmisille kovinkaan pahoja, mutta elinkeinon jatkuvuus olisi hyvin hankalaa, koska kaikki saastuu ja silloin vienti loppuu. Suojautuminen kannattaa muutamaksi päiväksi. Järjestöuudistuksen tilanne on vielä hiukan kesken, muutamat isot Mhy:t sekoittavat uudistusta. Syitä on mm. jäsenrekkinen vajavaisuus ja sen vaatima raha kehittää. Kirjelmä, joka on lähetetty MTK:n johtokunnalle: halutaan mm. 2 vuoden siirtymäaikaa ja ulkopuolista konsulttia selvittämään. Valtuuskunta ei päättää säännöistä. Tuottajayhdistysten mallisäännöt PRH on hyväksynyt. Keskusteltiin, että järjestöuudistus on vietävä läpi hallitusti ja yhdistykset on tiedotettava hyvin. Jäsenetiasiat hoidetaan kuntoon ja rekkari kammataan läpi, jotta edut voidaan kohdentaa maksaneille jäsenille. Tietää yhdistyksille paljon töitä ja kulujakin tulee. Miten keskusliiton järjestämiä kick off-tilaisuuksia voitaisiin hyödyntää yhdistysten tiedottamisessa.?

Farmarin teematieto -hanke on jatkossa ja nyt näyttää todennäköiseltä, että uusi hankepääätös saadaan tammikuun loppuun mennessä. Voimaa farmarille -hankkeen maksamishakemus on mennyt läpi, rahat ovat tulossa.

Osallistuminen johtokunnan kokouksiin 2019:

Jukka Niittyoja	6
Pasi Aspila	
Mika Hirvijoki	5
Sami Joutsela	4
Hannu Karppila	6
Sirkku Mäkelä	6
Mika Nieminen	5
Tuomas Potila	5
Heikki Salomaa	3
Jussi Vilo	3
Anu-Maarit Välikoski	3
Esko Yli-Pärri	6

Johtokunnan kokouksiin ovat osallistuneet myös MTK:n valtuuskunnan 1. varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa sekä valtuuskunnan jäsen Jani Hevonoja.

Valiokuntien ja työryhmien kokoukset

Liiton työvaliokunta

Työvaliokunta on johtokunnan työrukkanen tavallista enemmän valmistelua vaativiin asioihin. Työvaliokunta ei kokoontunut toimintavuoden aikana.

Pirkanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen **MTK-liittojen puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat** ovat muodostaneet alueellisen yhteistyöelimen, jonka kokoontuu tarvittaessa. Kokouksiin kutsutaan alueen MTK:n johtokunnan edustajat sekä valtuuskunnan varapuheenjohtaja.

Liittojen puheenjohtajakokoukset

Liiton puheenjohtaja Jukka Niittyöja on osallistunut järjestettyihin pj-kokouksiin. Osaan kokouksia oli liittojen toiminnanjohtajilla mahdollisuus osallistua. Vuoden ensimmäiseen pj-kokoukseen kutsutaan myös liittojen varapuheenjohtaja. Sirkku Mäkelä oli mukana tässä kokouksessa.

Yhteistoiminta-alueen peltokasvivaliokunta kokousti 19.3. etäyhteydellä. Kokouksessa käytiin lävitse viljamarkkinatilanne. Asiantuntijana toimi Tarmo Kajander Hankkija Oy:stä. Kokous antoi kannanoton viljamarkkinatilanteeseen.

Valiokunnan toinen kokous pidettiin 27.8. etäyhteydellä. Päähuomio oli sato- ja markkinatilanteessa. Asiantuntijana oli MTK Keskusliiton vilja-asiamies Max Schulman.

VarSatPir-liitot kirjelmöivät viljan viennin ja sen systemaattisen kehittämisen puolesta keskusliiton.

Peltokasvivaliokuntien yhteiskokous pidettiin FGE-viljaseminaarin yhteydessä 15.11.

Peltokasvivaliokunnan puheenjohtajana toimii Kalle Vähä-Piikkiö Varsinais-Suomesta ja sihteerinä Aino Launto-Tiuttu MTK-Varsinais-Suomesta.

Var-Sat-Pir toimihenkilötapaamisia järjestettiin skypevideokokouksyhteydellä. Niissä sovittiin

tulevasta yhteistyöstä, vastuuvuorotteluista ja ajankohtaisista asioista.

Ympäristö ja maapoliittinen valiokunta nimettiin mutta se ei kokoontunut

Eteläisten liittojen lihavalioikunta kokoontui toimintavuoden aikana kaksi (2) kertaa. **5.4. Tampereella Setlementti-talolla** pidetyssä kokouksessa keskusteltiin tuottajaorganisaatioiden mahdollisuuksista liha-alalla ja erityisesti niiden tuoma poikkeus kilpailulainsäädäntöön: tuottajaorganisaation on mahdollista toimia maataloustuotteiden markkinoilla yhtenä toimijana jäsentensä puolesta. Myös uudesta CAPista keskusteltiin ja pidettiin siihen uutena elementtinä tulevaa tukikattoa suorien tukien osalta ongelmallisena. Markkinakatsauksessa huomio kiinnittyi broilerin alati kasvaneeseen kulutukseen kotimarkkinoilla ja sianlihan viennin kasvu kolmansiin maihin.

12.11. Simonkadulla pidetyssä kokouksessa kuultiin eri kotieläinverkostojen ajankohtaisia kuulumisia ja markkinaennusteita. Kotimainen

lihantuotanto ei kata kulutusennustetta, jolloin tilaa tuontilihalle jää 26,4 milj. kg:n verran.

Lihankulutuksen arvioidaan kasvavan maailmanlaajuisesti tulevina vuosikymmeninä. Kasvavaan kysyntään suomalaisen lihantuotannon tulee pystyä vastaamaan. Suomessa lihan kulutuksen kasvun ennustetaan tasaantuvan, poikkeuksena siipikarjanliha, jonka osuus kasvukäyrällä on huomattava.

Valiokunnan puheenjohtajana ja varana toimivat pirkanmaalaiset Hannu Karppila ja Anu-Maarit Välikoski. Valiokunnan sihteerinä toimi Eeva Saarikorpi MTK-Kaakkois-Suomesta.

Eteläisten liittojen maitovaliokunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. **28.3. pidetyssä järjestäytymiskokouksessa Simonkadulla** keskusteltiin mm. ympäristökorvauksen muutoksista, investointien rahoittamisesta, uudesta CAPista, sen tukikatosta ja maatalouden ilmastotoimista tutkimuspäällikkö Juha Lappalaisen johdolla. Hallitukselta toivottiin toimia ympäristökorvauksen ja makeran pääomittamiseksi, mutta lähestyvien vaalien vuoksi on realistista odottaa niukkuutta. Uudessa CAPissa jäsenmaat mittaroisivat yhdeksää eri tavoitetta, joita komissio sitten arvioi. Tämä lisää vapautta, mutta myös vastuuta. Valmisteluun liittyvien työpajojen anti on ollut värikästä.

Turvemaiden suhteen ollaan ongelmissa. Turvemaiden muokkaus- ja kyntökielto on vaihtunut muotoon turvemaiden asianmukainen käyttö. Paljaan maan kieltäminen talvikaudella on vaihtunut muotoon paljaan maan kieltäminen herkkälä jaksolla. Turvemaat ratkaisevassa asemassa maankäytön ilmastotoimista päätettäessä. Vilje-

lykierron on oltava aitoa. Pysyvien nurmien omnibus-tulkinta (nurmi -> kyntö -> nurmi = laskurin nollaus) on kierroksella, mutta sitä ei kannata tällä ohjelmakaudella ottaa käyttöön. Tällöin pysyvien nurmien määrä viitealaan muuttuisi ja voisi johtaa ennallistamiseen.

16.8. pidetyssä etäkokouksessa käsiteltiin julkaistua IPCC-raporttia. Valiokunta koki, että nautatilat joutuvat kantamaan todettua suurempaa ilmastotaakkaa. Myös mannerten väliset kauppasopimukset ovat osasyllisiä hiilenvapautumiseen, sillä niissä ei juuri tuotantotavoille aseteta vaatimuksia. Valiokunta päätyi laatimaan mielipidekirjoituksen kestävän maidontuotannon puolesta Maaseudun Tulevaisuudessa julkaistavaksi.

24.10. Simonkadulla pidetyssä kokouksessa esityksen MTK:n vientihankkeesta kävi pitämässä Thimjos Ninios. MTK:n aloittama strateginen vienninedistämisohjelma. Venäjän viennin romahdettua tarvitaan enemmän töitä uusien vientikohteiden kartoittamiseksi. Kilpailu sisämarkkinoilla on vähäistä. Kaupalla ei ole syytä hinnoitella tuotteita eri tavalla.

Maiden väliset erot tuotteiden myynnin suhteen suuria. Kotimaisten tuotteiden yksi ongelma on siinä, että tuotetaan juuri sen verran kuin itse tarvitaan – tavaraa ei välttämättä riittäisikään vientiin. Tuotteiden lisääminen vientiin raaka-aineiden sijaan tuo enemmän katetta toimintaan. Kotimaiset yritykset investoivat vienninedistämiseen erittäin varovaisesti, vaikka esim. uusi vientimaa tarvitsee käytännössä uudelle markkinalle paremmin suunnitellut pakkaukset. Investoinnit suunnataan ensisijaisesti

ti vain välttämättömiin tukitoimintoihin.

Jukka Rantala avasi alustuksessaan maatalouspolitiikkaa ja ilmastokysymyksiä. Ilmastomuutos on maataloudelle haaste. Pelkästään nurmea viljelemällä nautakarjataloudella aiheutettua hiilipäästöä ei sidota, LUKE käynnistää tutkimuksen. Suomen olosuhteissa proteiinia kannattaa tuottaa sisätiloissa (navetat ja pihatot). Kannattaako siis tuottaa huonoa proteiinia riittämättömästi ulkona? Ilmasto-ongelmamme on maaperässä, eikä eläimissä, sillä siellä syntyy 80% maatalouden päästöistä. Kotieläimet saavat osakseen paljon ansaitsematonta kritiikkiä. Turvemaan hiilipäästö on 30tn / ha. Metsähehtaari sitoo nettona 10tn / ha. Päästökauppa rajoittaa energiantuotannon päästöjä, mutta miten tuloksia saadaan maatalouden osalta?

Vuonna 2019 puheenjohtajana toimi Tuottajan maidon edustaja Mika Tervo Pukkilasta ja sihteerinä toimi Jaakko Ahola MTK-Pirkanmaalta.

Maaseutunuorten valiokunta kokoontui toimintakauden aikana kaksi kertaa paikan päällä ja kaksi kertaa etänä. **Tampereella 28.1. Tampereella Maa- ja metsätalolla** pidettiin järjestäytymiskokous, jossa puheenjohtajaksi valittiin Ville Koivuniemi. Kokouksessa suunniteltiin investointitreffejä maaseutunuorille maaliskuuksi ja luvattiin olla mukana myös tänä vuonna maaseutunuorten Okra-näyttelyn jatkoilla.

12.9. pidetyssä etäkokouksessa tehtiin liittojen kiertojärjestykseen perustuva esitys Pirkanmaan ehdokkaasta keskusliiton maaseutunuorten valiokuntaan. Valiokunnan äänestyksellä ehdokkaaksi valittiin Ville Koivuniemi, joka myös marraskuun valtuuskunnan kokouksessa valittiin mukaan valiokuntaan.

3.10. Lahdesjärven ABC:llä pidetyssä kokouksessa käynnistettiin joulukuussa pidettävän juhлагаalan valmistelu ja päätettiin loppuvuoden ohjelmasta, mm. joulutulien markkinoinnista.

14.11. ja 10.12. pidetyissä etäkokouksissa keskityttiin juhлагаalan valmisteluun ja vuoden maaseutunuoren valintaan. Valinta osui tänä vuonna liiton johtokunnan jäseneseen Esko Yli-Pärriin, joka on esimerkillisellä tavalla osallistunut nuorena järjestön toimintaan eri luottamustehtävissä ja ollut aina valmiina ottamaan myös mediaa vastaan tilallensa.

Liiton maaseutunuoria osallistui myös MTK:n kevätparlamenttiin 27.-28.3. ja syysparlamenttiin Nurmeksessa 7.-9.11.

6.3. Pidettiin maaseutunuorten investointitreffit Ellivuori Resortissa, johon kutsuttiin mukaan myös satakunnan maaseutunuoria. Treffeillä kokoonnuttiin investointeja harkitsevien ja niitä tehneiden nuorten kesken ja käytiin lävitsemällä edellytyksillä niihin kannattaa ryhtyä ja mihin muutoksiin on hyvä olla varautunut. Mukana järjestämisessä olivat myös liittojen hyvinvointihankkeet ja puhujina kuultiin

Mikko Teivaalaa Pirkanmaan ELY:stä, Antero Kaappaa Varavoimaa Farमारille hankkeesta, Maija Pispaa Voimaa Farमारille hankkeesta ja Timo Jaakkolaa Ahlmanilta. Ilta päättyi yhteiseen ruokailuun, treffeille osallistui yhteensä 37 nuorta.

5.4. Maaseutunuorten keilausturnaukseen osallistui 16 nuorta ja **6.4. MTK-Hämeen jär-**

jestämään sählyturnaukseen osallistui myös joukkue Pirkanmaalta.

5.7. pidettiin maaseutunuorten Okra-jatkot, jotka kokosivat yhteensä 500 nuorta ympäri Suomea. Mukana sponsorina oli Soilfood ja tapahtuma toteutettiin pääosin keskusliiton valiokunnan ja Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan maaseutunuorten avulla.

Pirkanmaan maaseutunuorten järjestämään juhlagalaan Sokos Hotel Ilveksen Ball Roomiin kokoontui 14.12. maaseutunuria ympäri Pirkanmaata ja naapuriliittoja. Illalliseen ja juhlaan ohjelmaan osallistui noin 70 maaseutunuria. Gaalassa palkittiin Pirkanmaan vuoden maaseutunoreksi valittu maidontuottaja ja liiton uusi varapuheenjohtaja Esko Ylipärri Teiskosta kunniakirjalla ja Soilfoodin lahjakortilla. Illan kruunasivat laulaja Sini Koivuniemen ja pianisti Heikki Kaskelan musiikkiesitykset. Gaalan järjestämisen mahdollistivat SR-Harvesting Oy, Hämeenlinnan osuusmeijeri, Kärki-Agri ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Maaseutunuret polttivat valtakunnallisesti perinteisiä joulutulia 20.12. Pirkanmaalla tulia poltettiin ainakin Lempeälässä, Orivedellä ja Viljakkalassa.

Pirkanmaan valiokunnan puheenjohtajana toimi Ville Koivuniemi Viljakkalasta. Pirkanmaan maaseutunuorten valiokunnan sihteerinä toimi järjestöagologi Jaakko Ahola.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen osaaminen ja hyvinvointivaliokunnan kokous pidettiin 1.11. Huittisten Wanhalla WPK:lla. Käsittelyssä oli työterveyshuollon kehittäminen ja lomitussasiat. Maatalousyrittäjän liittyessä työterveyshuoltoon tulee tehdä terveystarkastus, työolosuhdehaastattelu ja työpaikkaselvitys. Näistä tehdään terveystuunnitelma ja työolojen kehittämissuunnitelma. Yrittäjän on itse tehtävä työolojen riskinarviointi. Työpaikkaselvitykseen on määrärahaa, sitä voisi

hyödyntää nykyistä paremmin. Työterveyshoitajatkoon eivät tunne tätä alaa ja rahoituskuvioita riittävästi. Työterveyshuollon tavoitteena on vaikuttavuus: vähemmän tapaturmia ja ammattitauteja jne. Tavoitteena on, että maatalousyrittäjä siirtyy aikanaan työkykyisenä eläkkeelle.

Lomituspalvelulain uudistusta pohdittiin työryhmässä 2016 ja silloin ajatuksena oli, että lomituksen tuottaminen tulee maakunnille. Myös valtioneuvoston asetuksien liittyviä muutoksia mietittiin. Nyt Rinteen hallituksen ohjelmassa on todettu yleisesti, että maataloslomitus uudiste-

taan. Parlamentaarinen työryhmä linjaa maakuntauudistusta vuoden 2020 loppuun mennessä. Silloin selviää, mitä tehtäviä maakunnille tulee. Säilytetäänkö esimerkiksi lomitus nykyisellään vai tuleeeko se maakuntien hoidettavaksi, selviää vasta sitten. Joka tapauksessa lomitettavien määrä vähenee 5-6 %/v valtakunnallisesti. Myös paikallisyksiköt ovat huolissaan tilanteesta ja toiminnan joustavuus heikkenee lomitettavien ja lomittajien vähentyessä. Melassa ei tiedetä myöskään hallintomallista ja onko Mela mukana vai ei. Mela on tehnyt kyselyn paikallisyksiköiden kunnille lomituksen hallinnosta.

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta laati kokouksessa kirjeen opetusministeri Li Anderssonille, jossa vaadittiin enemmän määrärahoja toisen asteen luonnonvara-alan koulutuksen lähiopetuksen mahdollistamiseksi.

Puheenjohtajana valiokunnassa toimi Erika Koivumäki Satakunnasta, varapuheenjohtajana Timo Teinilä Varsinais-Suomesta ja sihteerinä toimi Aino Launto-Tiuttu Varsinais-Suomesta.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen luomuliokunta ei kokoontunut, mutta alueelliset valiokunnat kutsuttiin mukaan keskusliiton luomuverkoston kesäkokoukseen Vilppulaan 22. - 23.8.

Puheenjohtaja Jaana Elo kävi läpi luomulainsäädännön tämänhetkisen valmistelutilanteen. Perusasetus on annettu ja sen soveltaminen alkaa

vuonna 2021. Myös toimeenpanosäädösten tekeminen on aloitettu, mutta tämä vienee vielä aikaa, koska uudessa asetuksessa on noin 200 kohtaa, jotka pitää uudistaa.

Tällä hetkellä käsittelyssä mm. siemenlainsäädäntö ja sen sisältö (mm. poikkeusluvut) sekä eläinten hyvinvointiin liittyvät kysymykset (esim. tilavaatimukset). Lainsäädännön soveltamisalaan on tulossa uusia asioita: kanit ja tarhatu riista, merisuolat ja muut suolat, eteeriset öljyt, rohdosvalmisteet ja puuvilla.

Kokousedustajat keskustelivat myös kasvihuone-
tuotannosta uuden lainsäädännön puitteissa. Tämä aiheuttaa ongelmia Suomessa ympärivuotisissa kasvihuoneissa, koska uuden lainsäädännön mukaan kasvien juurten tulisi olla kosketuksissa maahan. Poikkeuksena ruukussa tuotettavat yrtit ja idut.

CAP-valmistelun tilanne

Kokouksessa käytiin läpi tämänhetkinen uuden ohjelmakauden valmistelun tilanne. Tällä hetkellä CAP-valmistelu etenee hitaasti, koska EU päässä parlamentin vaihtuminen hidastaa valmistelua. Uuden parlamentin CAP-käsittely on epävarmaa, vielä ei ole

tiedossa eteneekö uusi parlamentti vanhan pohjalla, vai ottaako se asetusesityksen uudelleen laajasti käsittelyyn.

Neuvostossa työ on edennyt hyvin, mutta lopullinen kanta muodostuu vasta monivuotisen rahoituskehyspäätöksen (MFF) jälkeen. On todennäköistä, että MFF-ratkaisu saadaan vasta ensi vuoden puolella, jonka jälkeen päästään tekemään keskeiset CAP-linjaukset EU-tasolla. Tämän jälkeen Suomi tekee kansalliset päälinjaukset sekä esittelee Suomen CAP-suunnitelman komissiolle. Kansallisten säädösten ja toimeenpanon viimeistelyn jälkeen otetaan uuden välineet käyttöön. On arvioitu, että uusi lainsäädäntö on voimassa vuonna 2022.

Yleiskeskustelu MTK Luomun edunvalvonnasta

Kokousedustajat toivoivat, että edunvalvontatyö olisi ennakoivaa ja avointa. Olisi hyvä, että enemmän avattaisiin miten mm. eri lainsäädännön muutokset vaikuttavat luomuun ja tuottajiin. Toivottiin myös enemmän yhteistyötä pohjoismaiden kanssa, olisi varmasti hyödyllistä verrata miten muissa pohjoismaissa asiat tehdään.

Valiokunta/Verkostokeskustelu

Kokousedustajat keskustelivat valiokuntaudistuksesta ja sen vaikutuksista. Aiemmin luomuliokunnan aikana valiokunnan toiminta oli laajalaisempaa ja läpileikkaavaa. Kokousedustajat kokivat, että vanha valiokuntajärjestelmä oli

selkeämpi, avoimempi ja enemmän osallistavampi. Myös alueellinen verkostoituminen ja edunvalvonta oli vaikuttavampaa.

Kokousedustajat kokivat, että valiokunta- ja verkostouudistus on aiheuttanut negatiivista ilmapiiriä luonnonmukaisissa tuottajissa sekä vaikeuttanut luomun edunvalvontaa.

Verkostojärjestelmä on haavoittuvainen, koska verkoston jäsenmäärä on hyvin pieni. Mikäli yksi verkoston jäsenistä jää toiminnasta pois tai ei ole aktiivinen, kuormittaa tämä asia muita verkoston jäseniä kohtuuttomasti.

Koulutus- ja neuvottelutilaisuudet

TOPI-hankkeen tilaisuudet 2019:

Heti alkuvuodesta pidettiin kaksi verotuksen infotilaisuutta yhteistyössä MTK:n ja Vuoriniemi Consulting Oy:n kanssa 30.1. Vesilahdessa ja 1.2. Tampereella. Verotilaisuuksissa perehdyttiin maatalousverotuksen perusasioihin ja veroilmoituksen täyttöön. Lisäksi 1.2. kuultiin veropolitiikan ajankohtaiskatsaus. TOPI-hankkeen työntekijät Fallström ja Ahola osallistuivat Ruokaviraston järjestämään neuvojille ja hallinnolle tarkoitettuun verkkokoulutukseen 5.2. Tampereen ELY-Keskuksessa.

Kevään 2019 tukikoulutuskierron järjestettiin hankkimalla ostopalveluna asiantuntijaluennot sekä hyvässä yhteistyössä maataloushallinnon, YTA-alueen ja ELY-keskuksen viranhaltijoiden kanssa. MTK-Pirkanmaan toimihenkilöt järjestivät koulutustilaisuudet, sopivat asiantuntija- ja

hallinnon puheenvuorot, hallinnoivat hankkeen, tiedottivat siitä, käyttivät asiantuntijapuheenvuoron jokaisessa koulutustilaisuudessa sekä vastasivat tilaisuuksien läpiviennistä ja toimivat tilaisuuden puheenjohtajina.

Ilmoitus kevään koulutuskierrroksesta julkaistiin Maaseudun Tulevaisuudessa 15.3.2019. Lisäksi YTA-alueet tiedottivat koulutuksista paikallislehdissä ja sähköpostilla. Koulutuksista tiedotettiin myös MTK-Pirkanmaa jäsen sähköposteilla ja tiedotusta pidettiin kierroksen kestäessä ajan tasalla liiton Facebook-sivun ja www-sivun avulla. Koulutustilaisuuksissa jaettiin luentomoniste maataloushallinnon tuottaman materiaalin pohjaltehdystä materiaalista, materiaalin toteutti Kirsi Ahlgren-Tervalta. Lisäksi asiantuntijoiden esitykset ladattiin julkisesti saataville MTK-Pirkanmaan nettisivuille. Viljelijäkoulutuksilla on tiedon välityksen lisäksi viljelijöille ja maaseutuyrittäjille valtava sosiaalinen merkitys. Viljelijät tulevat kuuntelemaan, vaikka suuria muutoksia ei tukiin olisi tulossa. Kokoontuminen ja yhdessä tilanteen toteaminen on viljelijöille tärkeä keväinen tapahtuma.

Tukikoulutustilaisuuksia pidettiin Pirkanmaalla eri paikkakunnilla yhteensä 8, joista 1 koulutus oli suunnattu EU-tukiavustajille, hallinnolle sekä neuvojille. Viljelijöiden tukikoulutuskierron keräsi yhteensä 643 kuulijaa.

Syykuussa järjestettiin viljainfopäivä Sastamalan Ellivuoressa. Viljamarkkinoiden toiminnasta kertoi PTT:n Tapani Yrjölä. Marica Twerin MTK:sta luennoi kauppasopimusten sisällöstä ja sitovuudesta sekä tuottajaorganisaatioiden toiminnasta ja perustamisesta. Lisäksi mukana olivat ViljaTavastiasta Arto Laine, Viljatorin esitteli Marko Saapunki, viljakauppaa edustivat Lantmännen Agron Henri Still ja Raision Minna Oravuo

20.11. järjestettiin Tilinpäätös-, verosuunnittelu-päivä. Päivän aikana kuultiin veropoliittinen katsaus ja kurkistettiin ensi vuonna tuleviin verouudistuksiin. Käsiteltiin verosuunnittelua talouden hallinnan apuna sekä käytiin läpi, kuinka verotuksen suunnittelussa voi käyttää hyödyksi kirjanpitoaineistoa. Tutustuttiin metsäverotuksen ajankohtaisiin ja käytiin läpi investointien verotusta sekä oikaisumenettelyä, maksuvalmiutta, veroennakoiden hallintaa sekä arvonlisäverotuksen eri vaihtoehdot.

Maatilan kyberpäivä pidettiin 28.11, päivän teema oli viljelijän verkkoyhteydet – toimiva ja suojattu tietoliikenne maatilalla. Päivä aikana tutustuttiin, millaiset verkot tarvitaan maatilan laitteille ja verkon valvontaan tarvittavat työkalut. Millaiset ovat toimivat suunnitellut, turvalliset yhteydet? Pitääkö maatilalla varautua kyberuhkia vastaan? Kuultiin myös käytännön case, Ruokoniemen tilalta, maanviljelijä Mika Nieminen kertoi omat kokemukset maatilan verkon tarpeista ja niihin tarvittavasta tietoturvasta.

TOPI hankkeen viimeinen tilaisuus, Valvonta-Info pidettiin yhteistyössä 2.12. Voimaa farmarille -hankkeen kanssa. Valvonta-Info syventyi lähimmin kotieläintilojen valvontaa ja tarkastuksiin. Päivän tavoitteena oli vähentää yrittäjien stressiä valvonnoista ja tarkastuskäynneistä sekä valmentaa yrittäjiä mahdollisiin valvontakäynteihin. Käytiin kansantajuisesti läpi, millaisia erilaisia valvontoja tilalle voi tulla ja miksi. Millaisia oikeuksia ja velvollisuuksia yrittäjällä on tarkastushetkellä. Voimaa Farmarille – hankkeen Maija Pispala kertoi kuinka tarkastustilanne vaikuttaa ihmiseen fyysisesti ja psyykkisesti ja miten viljelijän kannattaisi valmistautua valvontaan.

Vuoden 2019 aikana TOPI-hanke järjesti yhteensä 15 info- tai koulutustilaisuutta. Lisäksi hankkeesta tiedotettiin useissa MTK:n sekä yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa. Tilaisuuksiin

ilmoittautumisissa käytettiin LYYTI-ohjelmaa sekä välittömän palautteen saamiseksi tilaisuuksissa alettiin käyttää vuoden 2019 aikana Menti-meter-ohjelmaa.

TOPIN tilaisuuksien pitopaikat ja osallistujat 2019

30.01. Vesilahti, Veroilta, 34	
01.02. Tampere Veropäivä,	53
12.03. Tampere, Tampere tukikoulutus EU-avustajat, hallinto ja neuvojat	48
25.03. Kangasala, peltotuet	81
26.03. Lempäälä, peltotuet	101
27.03. Tampere, Kotieläintuet	39
01.04. Ikaalinen, peltotuet 119	
05.04. Sastamala, peltotuet	127
12.04. Virrat, C-alueen tuet	74
15.04. Tampere, Luomutuet	54
10.10. Jyväskylä, KoneAgria-matka	37
05.11. Sastamala, Viljamarckinapäivä, 31	
20.11. Tampere, Tilipäätös-, taloussuunnittelu ja verotus	41
28.11. Tampere, Kyberturvallisuusinfo	12
02.12. Lempäälä, Varaudu valvontaan	56

Osallistujia yhteensä 907

Tuottajayhdistysten koulutuspäivät puheenjohtajille ja sihteereille pidettiin Naantalissa 29.-30.10.2019

Pj.-sihteeripäivät pidettiin yhdessä naapuriliittojen kanssa. Päivien teema oli järjestöuudistus. Liittojen omat asiat käsiteltiin aluksi ensimmäisen päivän aikana. Toimihenkilöt esittelivät mm. haettavan Farmarin teematieto-hankkeen hanke-suunnitelmaa ja yhdistysten edustajat antoivat omat näkemyksensä ja vinkkinsä tulevan hankkeen toteuttamiseen. Jäsenmaksuista ja järjestöuudistuksesta keskusteltiin vilkkaasti. Kuultiin myös HK:n lihamarkkinakatsaus tj. Tero Hemmilän kertomana. LantmännenAgron edustaja piti viljamarkkinakatsauksen. Illan ohjelma oli ulkoilua ja kylpyläkäynti. Toisena päivänä syvennettiin tarkemmin järjestöuudistukseen ja kuultiin luentoja ilmastonmuutoksesta ja biokaasun arvoketjusta. Kuultiin myös maatalouspolitiikan ajankohtaiskatsaus.

Kuukausittainen toiminta

Tammikuu

8. Urakka-hankkeen projektiryhmä HML
10. Kasvu Open-palaveri, ProAgria
11. Ellivuoripalaveri skype, 3-liittoa
14. Ikaalisten reitin neuvottelukunta
15. Yrityskylän maatilan järjestelyä
17. Johtokunnan kokous
- 17.-19. Grüne Woche, Berliini
21. Eläinsuojien ilmoitusmenettely, koulutus
23. Maat.yrit. työturvallisuuskoulutuksen kehittämistyöryhmä, Ahlman
23. Kyselytunti järjestöuudistuksesta, skype
28. Nuorten valiokunnan kokous
29. VAP-palaveri, Hippos-talo
29. Tukikoulutuspalaveri ELY ja TOPI-hanke
29. pj/tj kokous; Helsinki
30. tj-kokous, Suomen Pankki, Helsinki
30. Verokoulutus Vesilahti, TOPI-hanke
31. Toimihenkilöpäivä, Helsinki

Helmikuu

1. Uuden mtk.fi-sivuston sisällöntuotantokoulutus, Helsinki
1. Verokoulutus, Tampere, TOPI-hanke
4. Lähi-Pro hallitus
5. Ruokaviraston tukikoulutus, TOPI-hanke
5. Osaran keskustelutilaisuus koulutuksesta
5. Vaalivaikutusmietintään PY:n kanssa
6. Uusien luottamushenkilöiden pikakurssi
8. Laske Ystäväsi, Ellivuori
8. Uuden mtk.fi-sivuston sisällöntuotantokoulutus, Skype
11. Eläinsuojien ilmoitusmenettelyn koulutustilaisuus
11. Ministeri Lepän tapaaminen, Kankaapää
20. Mtk.fi-uudistus: Liittojen sivustojen tilannekatsaus, skype
20. Maanmittauslaitos sidosryhmätapaaminen
21. Liittoteams
21. Toimistopalaveri
21. Tukikoulutuspalaveri
21. Pirkanmaan tulevaisuusfoorumi
22. Metsävaliokunta
25. Vaalitulaisuus Ikaalinen

Maaliskuu

1. Peurapalaveri, Loimaan Sarka-museo

4. MTS turvallisuuspolitiikka seminaari, Tre
5. Lähipro hallitus
6. Riistakeskus sidosryhmätilaisuus
6. Maaseutunuorten investointitreffit, Ellivuori
7. Liittojen torstai-skype
7. ECO3 alueen yhteistoimintatilaisuus, Nokia
12. EU-tukiavustajien koulutus, TOPI
13. Pj-kokous, Hki
15. MTK-Nokian kevätkokous
21. KOY R-S hallitus
22. Johtokunnan kokous
25. Tukikoulutus, Kangasala, TOPI-hanke
25. Työterveyslaitoksen neuvottelukunta, Tre
25. MTK IT-ohjausryhmä
26. Tukikoulutus, Lempäälä, TOPI-hanke
26. CAP-arviointitulaisuus, ELY-keskus
27. POK tapaaminen
27. Kotieläintukien koulutus, Tampere, TOPI
27. Maaseutunuorten kevätparlamentti, Helsinki
28. Eteläisten liittojen maitovaliokunta, Helsinki
28. Sastamalan yhdistyksien vaalitulaisuus
29. Sway-koulutus
29. MTK-Kurun kevätkokous

Huhtikuu

1. Tukikoulutus Ikaalinen, TOPI-hanke
3. Tilintarkastus
3. Biokaasuseminaari, Osara
3. Kangasalan kevätkokous
5. Tukikoulutus Vammala, TOPI-hanke
5. Maaseutunuorten keilausturnaus, Tampere
5. Vesilahden kunnanjohtajan EP:n eläkejuhla
8. MTK-Lempäälän kevätkokous
8. Pohjois-Hämeen RHY palaveri, Tampere
8. Eteläisten liittojen etukäteiskokous
9. Liiton kevätkokous
9. Vaalipaneeli
12. Tukikoulutus C-alue, Virrat, TOPI-hanke
12. Mty Messukylä
15. tj-kokous, Hki
15. Liittojen pj-kokous
15. Tukikoulutus Luomu, Tre, TOPI-hanke
16. Pj/tj kokous, valtuuskunta
17. Valtuuskunta
18. MTK-Eräjärvi kevätkokous
22. Liittojen pkj-skype
24. Toimistopalaveri
24. Vierailu ja oppitunti Vesilahden yläkoulussa
26. Mty Ikaalinen kevätkokous

Toukokuu

7. Kompensaatiopeli, Tampereen yliopisto – johtamiskorkeakoulu
8. Kaavapaja Kämenniemi
- 8.-9. MTK koulutustiimi, Espoo
15. Lähtuottajayhteistyöpalis, Ahlman
17. Jussinkylän Rotarit, maataloussesitelmä
20. Tekoäly edunvalvonnassa workshop, Hki
23. Yrityskylän käsikirjoituspalaveri
23. Ikaalisten reitin neuvottelukunta, Jämi
28. Toimihenkilöiden tyhyypäivä, Sastamala
29. KOY R-S yhtiökokous

Kesäkuu

- 3-4. tj-kokous Äänekoski
5. UE-hankkeen skype-palaveri
6. Uudistuneiden kotisivujen ja Facebookin käyttäjäkoulutus, Pir-Sat, Ellivuori
7. Alkutuotannon varautuminen, Teams
10. Maakunnan yhteistyöryhmä
- 12.-13. Johtokuntien yhteiskokous, Pir-Sat, Ikaalinen
13. Okran nuorten jatkojen suunnitteluskype
14. Verkostoitumispäivä, Viking-line
17. Maakuntastrategiatyöpaja
19. Lyyti-koulutus, Skype

Heinäkuu

5. Okran nuorten jatkot, Kyntäjän Tupa, Pöytyä
17. Suomi-Areena, Pori
- 30.-1.8. Liittojen pj kesäkokous
24. Pyynikin kesäteatteri

Elokuu

- 5-7. tj-kokous – Atrian edustajien tapaaminen
16. Et. liittojen maitovaliokunnan etäkokous
- 19-20. Mela yhteistyöneuvottelu, Vierumäki
20. Pirkanmaan ilmastotiekartta ytr
22. Luomun kesäkokous, Vilppula
23. Pohjavesikuuleminen
27. Paltokasvivaliokunta, Teams
27. Biokaasutapaaminen
28. Työterveyslaitoksen neuvottelukunta, Tre
30. Biobisnestä Pirkanmaalle seurantaryhmä

Syyskuu

- 3.-4. Liittojen asiantuntijoiden koulutus, Kuopio
4. Parasta Pirkanmaalta kehitysryhmän kokous
5. Toimistopalaveri
5. Yrittäjän päivän pääjuhla, Mediapolis
6. Palaveri Kuha oy:n kanssa, Pirkkala
9. Tapaaminen PY:n Pasi Mäkinen
12. Maaseutunuorten valiokunnan skypekokous
12. MTK IT ohjausryhmä
13. Johtokunnan kokous, Nokia
16. ”TOPI+” suunnittelupalaveri
16. Pohjavesiskype
- 18-20. Maaseutuverkosto Innovaatio tr.
23. LSSAVI:n valvonta- ja lupafoorumi
23. Traktoriskype uusista vaatimuksista
24. Kuha:n aamukahvitilaisuus, Pälkäne
- 24.-25. Toimihenkilöpäivät, Ahvenanmaa
27. Lomituksen yhteistoimintaryhmän kokous
30. Toimistopalaveri
30. Palaveri uudesta hankkeesta, Ely-keskus

Lokakuu

2. Maankäyttötiimi
3. Tj-kokous, Hki
3. Nuorten valiokunnan kokous, Lahdesjärvi
4. Tapaaminen Suvi Holm, Ekokumppanit
8. Biokaasutilaisuus
9. Viljabriifi, Raisio
10. Opintomatka, KoneAgria, Jyväskylä, TOPI-hanke
10. Mhy tj-pj päivä, Tretalo
15. KOY R-S hallitus
16. Tietohalintopäivä, Elisa, Hki
21. Yrityskylän viestintätapaaminen, Teams
21. MYR, Tre
22. MTK-Tottijärven syyskokous
23. Urakalla Eteenpäin hanke ohjR, Hml
24. Eteläisten liittojen maitovaliokunta
25. Johtokunnan kokous, Tampere
- 29.-30. Pj.-sihteerien koulutuspäivät Naantali
31. Parasta Pirkanmaalta kehittämissyhmä
31. Ikaalisten reitin neuvottelukunta

Marraskuu

1. Osaamis- ja hyvinvointivaliokunta, Huittinen
1. Video-tubetus opetteluiltapäivä
4. UE-hankkeen koulutusilaisuus, Lahdesjärvi
5. Viljamarkkinapäivä, Ellivuori, TOPI-hanke
5. MTK-Oriveden syyskokous
6. Peltokasvivaliokunta
6. MTK-Ikaalisten syyskokous
7. Mty Lempäälä, syyskokous
- 7-8. Melan hyvinvointiristeily

- 12. Mty Kuru, syyskokous
- 13. Mty Messukylä
- 13. Mouhijärvi-Suodenniemi mty
- 14. Vilja-alan yhteistyökokous, skype
- 14. Nuorten skype-kokous
- 14. MTK-Eräjärven syyskokous
- 15. Viljan vientiseminaari, Hki
- 15. MTK-Aitolahden syyskokous
- 18. MTK-Viljakkalan syyskokous
- 20. Tilipäätös ja taloussuunnittelupäivä, TOPI-hanke
- 20. MTK-Pohjaslahden syyskokous
- 20. MTK-Pälkäneen syyskokous
- 20. Eteläisten liittojen vltk valmisteleva kokous
- 21. Parasta Pirkanmaalta, ohjausryhmä, Ahlman
- 21. MTK-Nokian syyskokous
- 21. Mty Ruovesi, vuosikokous
- 22. Johtokunnan kokous, Skype
- 22. Maaseudun Tulevaisuuksien jakelukampanja
- 25-27. MTK:n valtuuskunta
- 25. MTK-Kangasalan syyskokous
- 26. MTK-Teiskon syyskokous
- 27. Mty Virrat, vuosikokous
- 27. Mty Vesilahti, vuosikokous
- 27. MTK-Luopioisten syyskokous
- 28. Kyberpäivä, Tampere, TOPI-hanke
- 29. Mty Längelmäki, vuosikokous

Joulukuu

- 2. Varaudu valvontaan-päivä, Lempäälä, TOPI-

- hanke
- 3. Työterveyslaitoksen neuvottelukunta, Tre
- 5. Toimistopalaveri
- 9. Teams-tietoisku, skype
- 9. MTK-Juupajoen syyskokous
- 11. Liiton syyskokous, Tampere
- 11. Mty Messukylä, vuosikokous
- 12. MTK-Viialan syyskokous
- 14. Maaseutunuorten juhlaa, Tampere
- 16. Joululounas

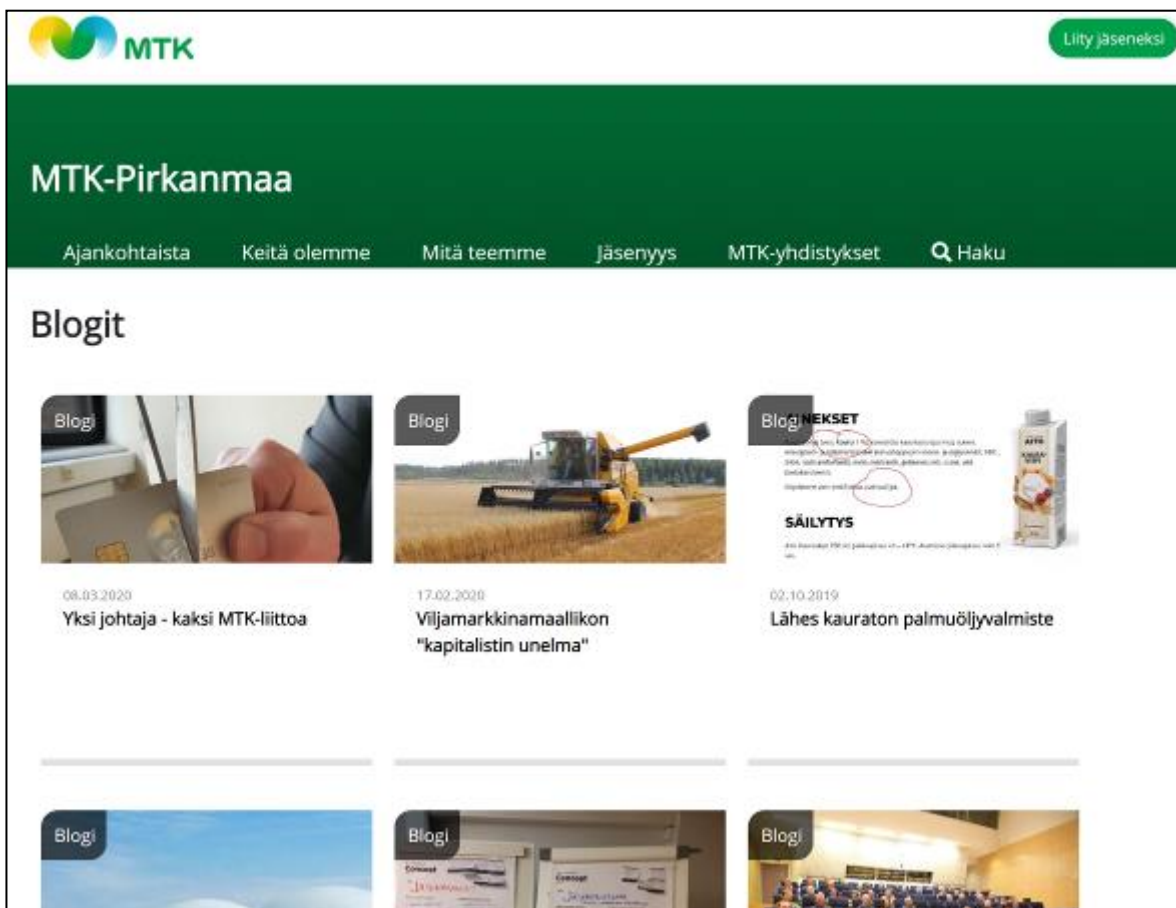
Lausunnot ja esitykset sekä blogit

VarSatPir-liittojen kirjelmä keskusliitolle viljamarkkinan ja -viennin kehittämisestä.

Liiton toiminnanjohtaja Visa Merikoski on kirjoittanut blogeja liiton kotisivuille. Niiden lukijoita on ollut n. 100 – 400 lukijaa, mutta ”Lähes kauraton palmuöljyvalmiste”-blogi keräsi yli 11.000 lukijaa.

Muu toiminta

6.2. Laske ystäväsi -ulkoilutapahtuma Elli-vuoressa Perinteinen ulkoilutapahtuma järjestettiin yhdessä MTK-Satakunnan ja MTK-Varsinais-Suomen sekä metsänhoitoyhdistysten kanssa.

Toimintasuunnitelma 2020

Järjestöllinen uudistuminen – jäsenten elinkeinoja unohtamatta

MTK:n jäsenten elinkeinoihin vaikuttavat muutostrendit jatkuvat ennallaan. Viljelijöiden lukumäärä laskee tasaisesti ja tuotannon kannattavuusongelmat jatkuvat. Viljelijöitä syyllistävä ilmastokeskustelu ei päättynyt eduskuntavaaleihin vaan se tuntuu saavan yhä kiihkeämpiä piirteitä. Toisaalta uudet tutkimukset ovat vahvistaneet käsitystä kotimaisen ruuantuotannon pienestä hiilijalanjäljestä. Tämän ovat noteeranneet myös useat valtamediat, mutta ilmastokeskustelua käydään pitkälti vanhoin asentein ja viestein sekä väärin tiedoin.

MTK-Pirkanmaan toiminnassa on keskeisintä jäsenten edunvalvonta ja järjestötyö. Edunvalvontaan kuuluu niin yksittäisen jäsenen auttaminen ja hänen edunvalvontakysymykset, paikallisten ja alueellisten elinkeinoedellytyksien parantamiseen kuin vaikuttaminen valtakunnallisiin linjauksiin. Järjestötyössä tuemme ja kannustamme MTK-yhdistyksissä toimivia henkilöitä aktiiviseen yhdistystoimintaan sekä huolehdimme järjestöhengen ylläpidosta.

Koko MTK-järjestön yhteiset tavoitteet ovat kannattavuuden parantaminen, maanomistajan omaisuudensuojan nostaminen, viljelijöiden markkina-aseman ja osaamisen nostaminen sekä järjestöllinen uudistuminen. Liitto ja yhdistyskenttä toteuttaa yhteisesti sovittuja toimenpiteitä.

Maatalouden kannattavuuskriisi on laajasti tiedossa. Toimivaa ratkaisua kannattavuuskäännökseen ei ole kuitenkaan löytynyt. Tulevan toimintavuoden aikana saataneen EU:n maatalouspolitiikan keskeisimmät linjaukset, mutta on vaikea uskoa niistä saatavan apua kannattavuuteen – ratkaisua pitää hakea markkinavaikuttamisesta ja viljelijäyhteistyöstä esim. tuottajaorganisaatioita perustamalla.

Yhteiskunnallisen ilmapiirin ja heikon kannattavuuden johdosta on viljelijöiden työhyvinvointi romahtanut. Liitto jatkaa edelleen viljelijöiden jaksamiseen ja auttamiseen keskittyvän Voimaa Farmarille -hankkeen toteuttamista. Viljelijöiden osaamisesta huolehditaan uudella Farmarin Teematieto-hankkeella.

MTK:n järjestörakenne ja sen tavat toimia ovat olleet koko historiamme samanlaiset. Tulevana toimintavuotena on tarkoitus viedä järjestökentässä läpi sääntöuudistus muuttuvine jäsenmaksuperusteineen samoin kuin aloittaa toiminnallinen uudistuminen.

Kehitämme järjestöviestintäämme ja pyrimme tavoittamaan jokaisen jäsenemme. Käytännön työvälineitä tässä ovat uudistunut mtk.fi-palvelu sekä muut digitaaliset palvelut. Aloitamme myös liiton toiminnan onnistumisen säännöllisen mittaamisen kysyen sitä säännöllisesti yhdistyksien avainhenkilöiltä.

Liiton johtokunta jalkautuu aina kuntiin ja yhdistyksiin, kun se vain on kokousteknisesti ja muuten mahdollista. Samassa yhteydessä voidaan yhdessä tavata paikallisia sidosryhmiä kuten kunnanjohtoa jne.

Yhteisiä avaintavoitteita tavoitellen, oman maakunnan erityispiirteet huomioiden MTK-Pirkanmaa maakunnallisena etujärjestönä pyrkii turvaamaan jäsenistönsä kannattavan yritystoiminnan edellytykset ja vireän yhdistystoiminnan.

Maakunnallisesti tärkeät asiat

Lomituslaki ja sen myötä myös hallinnolliset alueet ovat olleen lainvalmistelussa jo useita vuosia. Toimiva lomitus on tärkeää ja tavoitteena on saada maakunnallinen lomahallintokokonaisuus aikaan.

Maatalouspolitiikka

Maatalouspolitiikan rahoituskehys ja maatalouden tuet sekä maaseudun kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet seuraavalle ohjelmakaudelle päätetään ensi vuoden aikana. Tärkeimpinä vaikuttamisen paikkoina tulevat olemaan mm. rahoituksen taso, tukikatto, Etelä-Suomen kansalliset tuet, byrokratian yksinkertaistaminen sekä tuotantoon sidottujen tukien turvaaminen. Ympäristökorvauksen sisältövaatimukset pitää olla mielekkäässä suhteessa rahoitukseen.

Järjestöuudistus, toiminta, viestintä ja koulutus

Järjestöuudistus jatkuu valtuuskunnan syksyllä 2019 niin päättäessä. Liitto varautuu muuttamaan omia sääntöjään sekä avustamaan yhdistyksiä sääntömuutoksissa.

Jatketaan yhteishengen nostattamista ja tarjotaan mm. perinteistä kesäteatteria.

Jatketaan ja tehostetaan liiton kotisivujen käyttämistä viestinnällisenä ”kotina”, josta jaetaan kaikki julkaisut liiton omiin somekanaviin. Kannustetaan yhdistyksiä ja jäseniä osallistumaan somekeskusteluihin. Pyritään säännölliseen jäsen- ja avainluottamushenkilöviestintään mm. raportoidaan lyhyesti johtokunnan kokouksissa esillä olleet tärkeimmät asiat.

Yhdistysten käyttöön on saatu kuomullinen peräkärry, joka sisältää tapahtumakäyttöön soveltuvaa materiaalia mm. MTK-logolla varustettu telta, messupöytä jne. Yhdistyksiä kannustetaan järjestökärryn ahkeraan käyttöön.

Maaseutunuorten valiokunta ohjaa liiton alueella tapahtuvaa nuorten toimintaa

Maankäyttö- ja ympäristö sekä luonnonvarapolitiikka

Maakäytön saralla on meneillään tärkeitä lainsäädäntöuudistuksia, esim. maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus sekä lunastuslain osittaisuudistus.

Muutoin liitto vaikuttaa normaaliin tapaan muihin maankäyttöön ja ympäristönsuojeluun liittyviin toimiin kuten kaavoitukseen, sähkölinja- ja kaapelointihankkeisiin, maatalouden vesiensuojeluun ja teiden korjausvelan hoitoon. Bio- ja kiertotalouden edistäminen sisältyy oleellisena osana liiton toimintaan. Yhteistyötä metsänhoitoyhdistysten kanssa toteutetaan alueellisen metsävaliokunnan kautta.

Hyvinvointi ja sosiaaliturva

Voimaa Farmarille -hanke

Hankkeen toiminta jatkuu nykyisillä päätöksillä vuoden 2021 alkuun.

MTK-Pirkanmaan toimintasuunnitelma 2020

Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee omissa tiloissa Tampereella Pirkanmaan Maa- ja Metsätalossa, Näsilinnankatu 48 E.

MELA-asiamies ottaa vastaan ajanvarauksella MTK-Pirkanmaan toimitiloissa.

Toimitilahuoneiston kaksi huonetta oli kertomusvuoden Voimaa Farmarille -hankkeen käytössä ja yksi huone on jo useita vuosia ollut vuokrattuna Teiskon 4H-yhdistykselle.

Toimistoon on tilattu maatalousalan ammattilehdet: Käytännön Maamies, Kylvösiemen.

Ilmaiskappaleina on saatu Maaseudun Tulevaisuus ja Landsbygdens Folk sekä eri yhteisöjen julkaisuja.

Ilmaishumeron lähettäneille lehdille ja yhteisöille esitämme tässä yhteydessä parhaimmat kiitokset.

Uutisoiva-lehti tulee MTK-Ikaalisten tilaamana. Lämpimät kiitokset Ikaalisten yhdistykselle.

Toimistosta on liiton työn ohella postitettu myös maataloustuottajayhdistysten jäsenkirjeitä sekä erilaisia juhla- sekä retkikutsuja. Suosittu tekstiviestipalvelu on ollut ahkerassa käytössä yhdistysten nopeaan tiedottamiseen ja muistutusvietien lähettämisessä.

Liiton jäsenet

Yhteisöjäsenet

26 maataloustuottajain yhdistystä, katso. etusivun kartta.

Alueen manttaalikunnat ja -säätiöt (22)

Meijerit, teurastamot ja muut

Osuuskunta Länsi-Maito Tampere

Osuuskunta Maitosuomi Seinäjoki

Osuuskunta Tuottajain Maito Riihimäki

LSO-Osuuskunta Turku

Itikka Osuuskunta Seinäjoki

LähiTapiola

Pirkka-Hämeen Mehiläishoitajat ry

Yhdistysten toiminta

Yhdistykset ovat huomioineet sukupolvenvaihdostiloja lahjalla. Yhdistykset huomioivat yleisesti myös luottamustehtävästä poisjääviä henkilöitä. Liiton alue on jaettu valinta-alueisiin ja monet yhdistykset pitävät ns. aluekokouksen ennen liiton syyskokousta.

Seuraavat yhdistykset ovat yhden kokouksen (vuosikokous) käytännössä:

Aitolahti, Hämeenkyrö, Juupajoki, Kuru, Luopioinen, Längelmäki, Messukylä, Mouhijärvi-Suodenniemi Orivesi, Pirkkala, Pohjaslahti, Pälkäne, Ruovesi, Teisko, Vesilahti, Viiala, Viljakkala, Vilppula, Virrat ja Ylöjärvi.

Vanha kahden kokouksen käytäntö on edelleen seuraavissa yhdistyksissä: Eräjärvi, Ikaalinen, Kangasala, Lempäälä, Nokia ja Tottijärvi (6).

Liiton ainoa emäntäkerho toimii Ikaalisissa.

Yhdistykset ovat toimineet mm. seuraavasti

- järjestäneet veroiltoja
- järjestäneet maaseudun päivän ja avoimien ovien päivän
- osallistuneet Suomen luonnon päivään
- järjestäneet kouluvierailuja
- järjestäneet saunailtoja ja muita virkistysiltoja, laskettelua, pikkujouluja, retkiä ja matkoja ulkomaille ja alan näyttelyihin kotimaassa ja matkoja teatteriin
- tukeneet erilaisia hankkeita
- järjestäneet kylvöjen siunaustilaisuuksia
- järjestäneet jalkapallon tuottajatornauksia
- järjestäneet (Itä-Pirkanmaan yhdistykset) sikajuhlan
- osallistuneet sadonkorjuun kiitospyhän järjestämiseen

Liiton talous 2019

Liiton toiminnan talous on varsin vakaalla uralla, mutta yhdistyksille jää vuosittain yhä vähemmän ja vähemmän rahaa käyttöön. Yhdistyksien omaan käyttöön jäävä rahamäärä on kutakuinkin puolittunut. Se on laskenut n. 80.000+ tasosta 40.000+ tasoon, johon se näyttää vakiintuneen. Summa on liian pieni yhdistyksien käyttöön ja muodostaa uhan koko järjestön toiminnalle.

Liiton tilinpäätöksessä ovat mukana sekä hankkeiden toiminta, että liiton toiminta. Kirjanpidollisesti ne pystytään eriyttämään helposti, sillä kaikilla on käytössään oma kustannuspaikkansa. Hanketoimintaan sisältyy aina sellainen riski, ettei hankkeen rahoittaja maksakaan jotain yksittäistä kustannuserää. Tällöin asia jää liiton maksettavaksi. Näin ei ole kuitenkaan käytännössä tapahtunut, vaan maksatukset ovat tulleet lähes sentilleen haettuina.

Taloudellisesti kulunut toimintavuosi oli liiton toiminnan osalta hyvin suunnitellun kaltainen. Voimaa Farmarille hankkeen ns. flatrate-rahoitus ei riitä kattamaan kuluja täysimääräisesti. Matkakulut, tietotekniikka jne maksavat tässä mielessä liikaa. Liiton johtokunta on kuitenkin nähnyt VF-asian niin tärkeäksi, että liitonkin taloudellinen lisäpanostus on mahdollista ja jopa välttämätöntä. Toimintavuovuoden tulos muodostui ylijäämäiseksi.

Liiton toiminnan ohjenuora on ollut toteuttaa niitä toimia mitä kulloinkin tarvitaan ja mitä katsotaan tarpeelliseksi. Jos toiminta muodostuu jatkuvasti huomattavan alijäämäiseksi, tarkoittaa johtokunta taloudellista ohjaamistaan.

Liitto omistaa 36 hehtaarin metsätilan Pälkäneen Luopioisten Kyynärössä. Tukimetsän metsätaloussuunnitelma päivitettiin vuonna 2012. Suunnitelmaa pyritään noudattamaan suhdanteet huomioon ottaen. Metsäsuunnitelmassa on arvioitu seuraavan kymmenvuotiskauden puunmyyntituloksi runsas 100.000 euroa.

Muuta merkittävää omaisuutta liitolla on vuonna 2009 pintaremontoitu Hämeenkatu 5:ssä oleva 90 m² toimistohuoneisto sekä huoneistoon kuuluvan autopaikka, jotka ovat vuokralla Halonen Oy:llä. Kyseinen taloyhtiö on remontoitu viime vuosina jatkuvasti ja toimintavuonna toteutettiin täydellinen putkiremontti. Samassa yhteydessä uusittiin liiton kustannuksella wc-tilojen kaakelointi ja kalusteet. Liitto omistaa itse 159 m² toimitilansa Maa- ja Metsätalosta. Näsilinnankadun toimistosta on osa vuokrattu Hämeen 4H-piirille.

Liiton kirjanpidon ja muun taloushallinnon on hoitanut ProTalous Etelä-Karjala Oy. Liiton talous ja kirjanpito kilpailutettiin syksyllä 2015 ja ProTalous E-K jatkaa yhteiskumppanimme.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
TUOTOT		
Koulutus- ja kurssitoiminta	20 791,00	20 604,00
Tukihenkilötoiminta	754,10	965,04
Saadut korvaukset	175 515,30	157 125,06
Muut yleistuotot	3 762,62	4 888,17
TUOTOT YHTEENSÄ	200 823,02	183 582,27
KULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	207 946,33	207 645,70
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	36 565,79	37 036,75
Muut henkilösivukulut	10 856,29	15 653,15
Poistot ja arvonalentumiset		934,71
Muut kulut	290 042,84	273 719,02
KULUT YHTEENSÄ	546 345,96	535 258,67
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-345 522,94	-351 676,40
VARAINHANKINTA		
Tuotot	346 070,32	340 482,92
Tuotto-/Kulujäämä	346 070,32	340 482,92
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot	23 160,06	17 854,46
Kulut	-11 796,25	-12 260,63
Tuotto-/kulujäämä	11 363,81	5 593,83
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	11 911,19	-5 599,65
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	11 911,19	-5 599,65
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Rahastojen lisäys(-) ja vähennys (+)	-2 820,46	-711,31
MUUT VÄLITTÖMÄT VEROT		
Tilikauden verot	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	9 090,73	-6 310,96

Rahayksikkö EURO	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Yhteensä	3771,93	3771,93
Koneet ja kalusto		
Yhteensä	1996,54	2662,06
Osakehuoneistot		
Yhteensä	226493,30	223394,26
Muut aineelliset hyödykkeet		
Yhteensä	1525,41	1794,60
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	233787,18	231622,85
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet		
Yhteensä	82682,84	82682,84
Muut saamiset		
Yhteensä	74436,51	103870,63
Sijoitukset yhteensä	157119,35	186553,47
OMAKATTEISTEN RAHASTOJEN VARAT		
Rahat ja pankkisaamiset		
Yhteensä	73435,80	72626,16
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	464342,33	490802,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset		
Yhteensä	15144,52	3013,00
Siirtosaamiset		
Yhteensä	90713,74	92463,71
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	105858,26	95476,71
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	146919,64	125712,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	252777,90	221189,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	717120,23	711991,94

Rahayksikkö EURO	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Omakatteiset rahastot		
Yhteensä	73435,80	72626,16
Sidotut rahastot		
Yhteensä	220396,93	218386,11
Muut rahastot		
Yhteensä	229078,44	229078,44
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	134514,61	140825,57
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	9090,73	-6310,96
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	666516,51	654605,32
VIERAS PÄÄOMA		
<i>Pitkäaikainen</i>		
Muut velat		
Yhteensä	500,00	500,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	500,00	500,00
<i>Lyhytaikainen</i>		
Ostovelat		
Yhteensä	13805,14	22596,34
Muut velat		
Yhteensä	6606,92	7363,15
Siirtovelat		
Yhteensä	29691,66	26927,13
<i>Lyhytaikaiset velat yhteensä</i>	50103,72	56886,62
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	50603,72	57386,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	717120,23	711991,94

Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt

Johtokunta 2019

Puheenjohtaja (2016)

Maaseutuyrittäjä Jukka Niittyoja, Ylöjärvi
(Viljakkala) johtokunnan jäsen vuodesta
2009

Varapuheenjohtaja (2016)

Maaseutuyrittäjä Sirkku Mäkelä, Ruovesi
Johtokunnan jäsen vuodesta 2006

Muut jäsenet

Mv. Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru), johtokunnan jäsen vuodesta 1998, varapuheenjohtaja 2004 - 2011

Mv. Hannu Karppila, Kangasala 2007

Yritysneuvoja, maanviljelijä Mika Hirvijoki, Ikaalinen 2011

Mv. Sami Joutsela, Längelmäki 2014

Mv. Jussi Vilo, Vesilahti 2014

Mv. Heikki Salomaa, Orivesi (Eräjärvi) 2015

Mv Anu-Maarit Välikoski, Mänttä-Vilppula (Vilppula) 2016

Mv Esko Yli-Pärri, Tampere (Teisko) 2016

Mv Pasi Aspila, Pälkäne 2016

Mv Tuomas Potila, Hämeenkyrö 2018

Työvaliokunta

Jukka Niittyoja, Sirkku Mäkelä, Esko Yli-Pärri, Anu-Maarit Välikoski ja Hannu Karppila

Maaseutunuorten valiokunta

Pj. Ville Koivuniemi, vpj. Juha Leppälahti, Juho Eskola, Annukka Ritala, Juhani Rauhalampi, Eeva Linnainmaa,
Jaakko Ojanen, sihteeri Jaakko Ahola.

Liiton johtokuntaa edustaa Tuomas Potila

Edustajat MTK:ssa

Valtuuskunta

Tiina Linnainmaa Hämeenkyrö (valtuuskunnan 1. vpj.) ja liiton puheenjohtaja Jukka Niittyoja Viljakkala
sekä Jani Hevonoja Akaa

Edustajat MTK:n valiokunnissa ja verkostoissa 2019

Maitovaliokunta

Tiina Linnainmaa, Hämeenkyrö

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Sirkku Mäkelä, Ruovesi

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta

Mika Nieminen MTK:n

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

Hannu Karppila, Kangasala

Yhteisvaliokuntien jäsenet 2019

Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta

Sirkku Mäkelä, Anu-Maarit Välikoski ja Mika Nieminen MTK:n valiokunnan jäsen

Maankäyttö- ja ympäristövaliokunta

Jani Hevonoja, Hannu Karppila

Jäsenpalveluvaliokunta

Jukka Niittyoja, Visa Merikoski

Elinkeino-, politiikka- ja yrittäjyys

Sirkku Mäkelä

Tuotanto- ja muut valiokunnat, jaostot

Peltokasvijaosto

Sami Joutsela, Jussi Vilo

Maito

Esko Yli-Pärri, Heikki Salomaa ja Tiina Linnainmaa MTK:n maitovaliokunnan jäsen

Liha

Hannu Karppila, Anu Välikoski

Luomu

Mika Hirvijoki, Juha Salin, varalla Sakari Norokorpi

Edustajat muissa yhteisöissä

HKScan Oyj yhtiökokous

Hannu Karppila

Kiinteistö Oy Kauppa Tammer yhtiökokous

Visa Merikoski,
varalla Jukka Niittyoja

Kiinteistö Oy Ratinansuvanto

yhtiökokous

Visa Merikoski, varalla Mika Nieminen

Maanomistajien Arviointikeskus Oy

yhtiökokous

Visa Merikoski, varalla Jani Hevonoja

Pirkanmaan maakunnan yhteistyöryhmä MYR

Visa Merikoski, varalla Jukka Niittyöja

MYR:n tai ELYn maaseutujaosto

Päivi Fallström, varalla Visa Merikoski

Pirkanmaan Kasvinviljelijäin Yhdistyksen johtokunta

Sami Joutsela ja Ville Paulaniemi

Pirkanmaan ELY-keskuksen neuvottelukunta

Visa Merikoski ja Jukka Niittyöja

Pohjois-Hämeen alueellinen riistaneuvosto

Esko Yli-Pärri

Raisio Oyj:n yhtiökokous

MTK-Pirkanmaan alueen osakkailta keräämien valtakirjojen ja liiton vaihto-osakkeiden edustaja Sami Joutsela, varalla MTK-Varsinais-Suomen nimeämä edustaja

Viljaosuuskunta Tavastian yleinen kokous

Jussi Vilo, varalla Jani Hevonoja

Toimihenkilöt:

toiminnanjohtaja

Visa Merikoski

järjestöagrologi

Jaakko Ahola

kenttäpäällikkö

Päivi Fallström

hankepäällikkö

Maija Pispala

hankeasiantuntija

Maria Savolainen

Voimaa Farmarille -hanke

MTK-Pirkanmaa käynnisti tammikuussa 2018 Voimaa Farmarille –hyvinvointihankkeen. Hankekausi on kolmivuotinen, jatkuen vuoden 2020 loppuun asti. Hankkeen rahoitus tulee Pirkanmaan ELY-keskuksen Maaseudun kehittämisrahastosta ja hankealueena on MTK-Pirkanmaan toiminta-alue. Hankkeessa työskentelee kaksi toimihenkilöä: hankepääällikkö Maija Pispala sekä hankeasiantuntija Maria Savolainen. Hanketyöntekijöiden yhteenlaskettu työaika on 1,5 htv.

Vuoden 2019 loppuun mennessä hankkeella on ollut 250 asiakasta 132 asiakastilalla. Yleisimpiä yhteydenotonsyitä ovat olleet erilaiset jaksamiseen, terveyteen, talouteen ja ihmissuhteisiin liittyvät huolet. Myös erilaiset muutostilanteet kuten sukupolvenvaihdos, tuotantosuunnan muutokset tai yritystoiminnan alasajo ja uudenlaiseen elämäntilanteeseen asettuminen ovat olleet yhteydenottojen syinä. Hyvin useasti ongelmat ovat monisyisiä ja asiat toisiinsa heijastuvia. Myös muun muassa tästä syystä hankkeessa on panostettu laajan

yhteistyöverkoston ylläpitoon ja eri asiantuntijatahojen välisen yhteistyön lisäämiseen.

Melan hallinnoima Välitä Viljelijästä -projekti jatkoi vuonna 2019 500 euron arvoisten ostopalvelusitoumusten myöntämistä kuormittavassa elämäntilanteessa oleville maatalousyrittäjille. Pirkanmaalla hakemukset toimitetaan Melaan hanketyöntekijöiden kautta. Vuoden 2019 aikana Pirkanmaan alueella sitoumuksia myönnettiin yhteensä 84 kappaletta. Niistä suurin osa oli terveys- ja sosiaalialan palveluihin, eli käytännössä terapiaan, muuhun psykologiseen keskusteluapuun tai työnohjaukseen. Muutamia sitoumuksia myönnettiin myös talousneuvontaan ja juridiseen neuvontaan.

Välitä viljelijästä -projektin kanssa tehtiin muutenkin yhteistyötä. Projekti rahoitti hanketyöntekijöille koulutus- ja neuvottelupäiviä ja osallistui joidenkin tapahtumien toteuttamiseen ja kustantamiseen. Yhteistyössä toteutettiin esimerkiksi maatalouden sidosryhmille verkostoitumispäivä, jonka tarkoituksena oli keskustella varhaisen välittämisen mallin jalkauttamisesta sekä antaa yhteistyötahoille tietoa toistensa toiminnasta, keinoja puuttua viljelijöiden vaikeuksiin entistä aikaisemmin sekä ottaa jaksamiseen liittyvät asiat asiak-

kaiden kanssa puheeksi. Vuoden 2019 verkostoitumispäivään osallistui ennätysmäärä, yhteensä 65 asiantuntijaa, jotka omassa työssään kohtaavat maatalousyrittäjiä.

Helmi- ja lokakuussa järjestettiin Pirkanmaalla Maatalousyrittäjän hyvinvoinnin ABC-koulutukset. Koulutus pohjautuu Mielenterveysseuran tarjoamaan Mielenterveyden ensiapu 1 –kurssiin ja sen kustannuksista vastaa Mela. Koulutus antaa eväitä oman ja läheisten hyvinvoinnin vaalimiseen ja tarjoaa mahdollisuuden keskustella hyvinvointiin liittyvistä aiheista muiden maatalousyrittäjien kanssa. Koulutuksiin osallistui joukko maatalousyrittäjiä Pirkanmaalta ja naapurimaakunnista. Koulutukset saanevat jatkoa myös vuonna 2020.

Jo perinteeksi muodostunut viljelijöiden hyvinvointipäivä järjestettiin yhteistyössä MTK-Satakunnan Varavoimaa Farmarille II –hankkeen sekä Melan kanssa 27.11. Porissa, Yterin kylpylässä. Päivän teemanäkökulmana oli “Minä muutoksessa – uskallanko ottaa askeleen?”. Puheenvuoron saivat teemaan liittyen esimerkiksi työnohjaaja Elina Jaakkola ja Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry. Osallistujilla oli myös jälleen mahdollisuus ilmoittautumisen yhteydessä varata keskusteluaika työnohjaajalle tai terapeutille. Keskusteluajat olivat edellisen vuoden mukaisesti suosittuja. Mukana tapahtumassa oli suuri joukko näytteilleasettajia sekä Kunnossa kaiken ikää -projekti, joka tarjosi mahdollisuuden osallistua kuntotestiin. Osallistujia tilaisuudessa oli yhteensä 230. Sijainti vaikutti varmasti siihen, että pirkanmaalaisia viljelijöitä ei paikalle saapunut aivan edellisten vuosien mukaista määrää.

Mahdollisuuksien mukaan olemme osallistuneet eri yhteistyökumppanien tilaisuuksiin ja koulutuksiin käyden kertomassa sekä hankkeen toiminnasta että kohderyhmälle oman jaksamisen tukemisesta ja myös erilaisista keinoista välttää vaikeuksien kasaantumista.

www.voimaafarmarille.fi

Maaseudun Tukihenkilöverkko

Maaseudun tukihenkilöverkko Pirkanmaalla 2019

Maaseudun tukihenkilöverkossa Pirkanmaalla on toiminut 13 aktiivista vapaaehtoista ja tehtävään koulutettua tukihenkilöä. Aluevastaavina ovat toimineet Ari Klemola Akaasta ja Topi Jaakonaho Ylöjärveltä. Tukihenkilötoiminnasta on tiedotettu paikallisissa tapahtumissa ja viljelijöiden työhyvinvointitilaisuuksissa. Verkosto on ollut mukana Melan ”Välitä viljelijästä” -projektissa levittämässä varhaisen välittämisen mallia.

Maaseudun tukihenkilöverkko on vapaaehtoistyöhön perustuva auttamisverkosto, joka tarjoaa keskusteluapua kaikille maaseudun asukkaille toimialasta riippumatta. Tukihenkilö on maaseudun olosuhteet tunteva vapaaehtoinen, tehtävään koulutettu auttaja, jolle voi puhua ja jonka kanssa voi etsiä ulospääsyä vaikeista tilanteista. Tukeminen on kuulemista, keskustelemista ja rinnalla kulke- mista. Tuen saaminen on luottamuksellista ja maksutonta. Apua annetaan kaikille sitä tarvitseville ja tukisuhteessa on kyse kahden samanarvoisen ihmisen vuorovaikutuksesta. Tukea voi hakea nimettömänä ja yhteyttä voidaan pitää puhelimitse, sähköpostilla tai tapaamalla. Tukihenkilö ja tuet- tava voivat asua samalla tai eri paikkakunnalla.

Maaseudun tukihenkilöverkko järjestää vuosittain tukihenkilöiden peruskoulutusta. Peruskoulutuk- seen haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, joita otetaan vastaan jatkuvasti.

Tukihenkilö sitoutuu noudattamaan tukihenkilötoiminnan eettisiä periaatteita. Toiminta perustuu luottamuksellisuuteen ja tukihenkilö sitoutuu pitämään salassa sekä asiakkaita koskevat tiedot että toiminnan sisällä, esimerkiksi työnohjaustilanteissa tai koulutuksessa ilmenevät, muita tukihenkilöi- tä tai työntekijöitä koskevat henkilökohtaiset asiat. Vaitiolovelvollisuus on voimassa myös tukihen- kilötoiminnan loputtua. Pirkanmaan alueen tukihenkilöille on tarjolla työnohjausta. Työnohjauksel- la pyritään tukemaan tukihenkilöä niin, että hän jaksaa toimia ja tehdä työnsä laadukkaasti.

Jelppi-ryhmä on Maaseudun tukihenkilöverkon kriisityön muoto. Haja-asutusalueilla asuville ja maatalouden piirissä työskenteleville sattuu tapaturmia ja äkillisiä elämää horjuttavia kriisejä pitkin vuotta. Monissa tilanteissa tuotanto ja perheen selviytyminen voivat olla yhden tai kahden perheen- jäsenen työn varassa. Jelppi-ryhmien tarkoituksena on tarjota käytännön apua esimerkiksi tilaa kohdanneen tulipalon, luonnontuhon, vakavan tapaturman, kuolemantapauksen tai muun äkillisen kriisin tai hitaasti syntyneen vaikean tilanteen kanssa. Pirkanmaan Jelppi-ryhmä on koulutettu, ja se on harjoitellut säännöllisesti todellisia tilanteita vastaavissa olosuhteissa. Ryhmä on tehnyt 5 tila- käyntiä vuoden aikana. Jelppi-ryhmän vapaaehtoisille auttajille toiminta tarjoaa mahdollisuuden tehdä vaikuttavaa vapaaehtoistoimintaa mukavassa ja osaavassa seurassa maaseudun asukkaiden hyväksi.

Topi Jaakonaho